

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

О.О. Шеремет

«__» _____ 2021 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

Л.В. Шірінян

«__» _____ 2021 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування

на тему: **Методи оцінки ефективності діяльності підприємства**

Виконала: здобувачка 4 курсу, 15 група

Кизим Олександр Валерійович

(прізвище та ініціали)

Керівник: Сотніченко Олена Антонівна

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Рецензент Духновська Л.М.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Засвідчую, що в цій кваліфікаційній
роботі немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних
посилань.

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2021 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут (факультет) Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра фінансів

Освітній ступінь бакалавр

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва)

Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів

« » 20 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Кизим Олександр Валерійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Методи оцінки ефективності діяльності підприємства
керівник проекту (роботи) Сотніченко О.А. доцент, к.е.н.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «27» січня 2021 р. № 50-КС

2. Строк подання здобувачем роботи 09 червня 2021 р.

3. Вихідні дані до роботи підручники, навчальні посібники, монографії, періодичне видання, статті, звітність по страховій компанії

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Розділ 1. Теоретичні засади методів оцінки ефективності діяльності підприємства
Розділ 2. Аналіз методів оцінки ефективності діяльності підприємства (наприкладі ПАТ «Яготинський маслозавод»

Розділ 3. Шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства (наприкладі ПАТ «Яготинський маслозавод»

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) табл. 1. Сутність поняття «економічна ефективність» табл. 2. Аналіз показників фінансової стійкості у частині структури капіталу ПАТ «Яготинський маслозавод»

табл. 3. Аналіз показників фінансової стійкості у частині фінансування активів ПАТ «Яготинський маслозавод» табл. 4. Аналіз показників рентабельності ПАТ «Яготинський маслозавод»

табл. 5. Аналіз динаміки і структури власного капіталу ПАТ «Яготинський маслозавод» табл. 6. Структура оборотних коштів ПАТ «Яготинський маслозавод» за 2018-2019 рр.

табл. 7. Рахунок капітальних витрат на створення магазину. табл. 8. Початкові інвестиції для відкриття фірмового магазину.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Сотніченко О.А.		
II	Сотніченко О.А.		
III	Сотніченко О.А.		

7. Дата видачі завдання 27 січня 2021 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником	27.01.2021	
2	Робота над 1-м розділом та перевірка керівником	26.04.2021	
3	Робота над 2-м розділом та перевірка керівником	17. 05.2021	
4	Робота над 3-м розділом та перевірка керівником	31.05.2021	
5	Оформлення готової роботи на попередній захист	03.06.2021	
6	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	09.06.2021	
7	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	10.06.2021	

Здобувач

_____ Кизим О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ Сотніченко О.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Кизим О. В. «Методи оцінки ефективності діяльності підприємства»

Кваліфікаційна робота на отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний університет харчових технологій. Київ, 2021.

У кваліфікаційній роботі розглянуто методи оцінки ефективності діяльності підприємства.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаної літератури і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано тему, окрім цього, сформульовано завдання подальшого дослідження.

У першому розділі розкрито сутність ефективної діяльності підприємства як інструменту управління фінансовим станом, методи оцінки ефективності, фактори впливу на ефективну діяльність.

У другому розділі розкрито аналіз фінансового стану та інформацію про ефективну діяльність ПАТ «Яготинський маслозавод».

У третьому розділі запропоновано шляхи підвищення ефективності діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод».

Ключові слова: ефективність, методи оцінки ефективності, платоспроможність, активи, пасиви, прибуток, фактори, кредитування, фінансове планування.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Сутність методів оцінки ефективності діяльності.....	7
1.2. Фактори впливу на ефективну діяльність підприємства як інструмент управління фінансовим станом.....	11
1.3. Методика оцінки підвищення ефективної діяльності підприємства	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»)	24
2.1. Загальна характеристика ПАТ «Яготинський маслозавод».....	24
2.2. Аналіз фінансового стану ПАТ «Яготинський маслозавод».....	28
2.3. Оцінка методів ефективної діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод».....	40
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»)	45
3.1. Напрями удосконалення ефективної діяльності підприємства.....	45
3.2. Оцінка використання кредитування як метод підвищення ефективної діяльності підприємства.....	48
3.3. Фінансове планування як метод вдосконалення діяльності підприємства.....	52
ВИСНОВКИ	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Питання оцінки ефективності підприємства є ключовим питанням у діяльності будь-якого підприємства незалежно від форми власності, адже ефективність є головною частиною підприємства. Складність у вимірі і оцінці полягає у впливі внутрішніх та зовнішніх факторів, які постійно змінюються.

Оскільки існуючі умови високої та жорстокої конкуренції вимагають від підприємств раціонального функціонування та зважених управлінських рішень, то необхідно реально оцінювати ефективність діяльності підприємства, що зробить підприємство більш конкурентоспроможним на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Питання оцінки ефективності діяльності підприємства становить особливий інтерес як для керівників підприємства, так і для науковців, адже від ефективності залежать високі результати, правильна чи помилкова політика прийняття рішень, що в майбутньому може вплинути на подальшу діяльність підприємства. Як показує практика, саме неправильна політика ефективності господарської діяльності закінчується крахом для підприємства. Цим пояснюється актуальність даного дослідження.

Значний внесок у висвітлені та дослідженні питання, пов'язаного з методами оцінки ефективності підприємства представлено вітчизняними та зарубіжними фахівцями, такими, як О. Амоша, Дж. Блек, П. Друкер, М. Мейєр, В.І. Осипов, В.В. Ковальов, Л.Г. Мельник, О.М. Тищенко, М.О. Кизим тощо. В своїх наукових роботах вони досліджують такі категорії: «ефективність», «управління», методи оцінки ефективності, функції управління ефективністю.

Мета і завдання дослідження. Мета дипломної роботи полягає в узагальненні теоретичних знань та практичних підходів до оцінювання ефективності діяльності підприємства, а також розробка конкретних рекомендацій щодо вдосконалення ефективної діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод».

Для досягнення поставленої мети в дипломній роботі були поставлені наступні **завдання**:

- розкрити сутність методів оцінки ефективності діяльності;
- визначити фактори впливу на ефективну діяльність підприємства як інструмент управління фінансовим станом;
- узагальнити методику оцінки підвищення ефективної діяльності підприємства;
- надати загальну характеристику ПАТ «Яготинський маслозавод»;
- проаналізувати фінансовий стан ПАТ «Яготинський маслозавод»;
- провести оцінку методів ефективної діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод»;
- дослідити напрями удосконалення ефективної діяльності підприємства;
- оцінити використання кредитування як метод підвищення ефективної діяльності підприємства;
- застосувати фінансове планування на прикладі ПАТ «Яготинський маслозавод» як метод вдосконалення діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження є оцінка ефективності діяльності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних методів оцінки ефективності діяльності підприємства.

Методи дослідження. При написанні дипломної роботи були використані наступні методи: методи теоретичного узагальнення (для розкриття сутності «ефективна діяльність підприємства», уточнення факторів впливу на ефективну діяльність підприємства); системний підхід (для характеристики складових оцінки ефективності діяльності підприємства); методи порівняльного (для виявлення внутрішніх та зовнішніх факторів впливу), горизонтального, вертикального, коефіцієнтного аналіз; методи табличного та графічного зображення даних.

Інформаційною базою є закони України, наукові роботи й методичні розробки вітчизняних і зарубіжних авторів, матеріали науково-практичних конференцій, семінарів і періодичних видань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність методів оцінки ефективності діяльності

В умовах ринкової економіки, основною проблемою підприємства являється підвищення ефективності, адже успіхом розвитку підприємства вважається ефективне використання всіх його ресурсів (матеріальних, трудових і фінансових), тобто від кожної гривні, що вкладається в підприємство, буде отримано максимальний прибуток.

Для характеристики діяльності підприємства використовують такі поняття як «ефективність», «ефект», «ефективність діяльності», «результативність», «рентабельність». Аналіз літературних джерел дозволяє стверджувати, що всі ці поняття мають різну економічну сутність та методологію оцінювання і аналізу. Згідно значення ефективність, «ефект» – це результат реалізації заходів, спрямованих на підвищення ефективності виробництва за рахунок економії та раціонального використання всіх виробничих ресурсів [1]. Автори, які формують поняття «ефективність», розуміють цю категорію як відношення ефекту до витрат або ресурсів, що були витрачені на його отримання, причому при вимірюванні ефективності ресурси можуть бути представлені або в повному обсязі за їх первісною (переоціненою) вартістю (застосовані ресурси), або частиною їх вартості у формі виробничих витрат (виробничо спожиті ресурси) [2]. Розрізняють наступні категорії ефективності:

- Економічна ефективність (вимір. у вартісній формі)
- Соціальна – економічна ефективність (враховуються не тільки економічні, а й соціальні наслідки)
- Технічна ефективність (вимір. в натурально – речовинній формі)

«Економічна ефективність» є основною категорією в економіці, тому зумовлює необхідність пояснення її сутності різними науковими поглядами дослідників, що наочно відображено в табл. 1.1

Таблиця 1.1

Сутність поняття «економічна ефективність»

Автор	Визначення
О.В. Шпинко [3, с. 23 – 25]	Комбінація ресурсів, що дає змогу досягти максимального випуску товарів з найменшими витратами.
А.Г. Загородній Г.Л. Вознюк [8, с. 1072]	Результативність економічної діяльності реалізації економічної діяльності підприємства, який є зіставленням результатів цієї діяльності з витратами на її здійснення, а також визначається відношенням результатів до витрат.
В.Г. Андрійчук [7, с. 292]	Відношення між отримуваними результатами виробництва, тобто продукцією матеріальними послугами, з одного боку, і витратами праці та засобів виробництва.
Н.В. Савенко [5, с. 153 – 161]	Результат виробничої діяльності, що виражається у вигляді співвідношення між підсумками господарської діяльності та витратами ресурсів.
О.О. Слюсаренко [4, с. 207]	Найважливіший показник результативності діяльності підприємства, який є зіставленням результатів цієї діяльності з витратами на її здійснення, а також визначається відношенням результатів до витрат.

Економічна ефективність будь-якого підприємства відіграє основну роль в його діяльності, тому потрібно постійно шукати методи підвищення ефективності. Однак, перш за все, потрібно оцінити ефективність діяльності підприємства, тому що об'єктивна оцінка підприємства характеризує успішність підприємства, тобто формує йому імідж. Для того, щоб визначити ефективність діяльності підприємства необхідно проаналізувати показники фінансової – господарської діяльності, що представлені на рис. 1.1. Ефективність трудових ресурсів підприємства показує співвідношення обсягу реалізованої продукції (товарообороту) до середньої чисельності працівників, а для визначення ефективності використання основних фондів аналізують активи підприємства. Дані показники дають змогу краще проаналізувати ефективність діяльності підприємства, тому що використовуються окремі види ресурсів і більше концентрують увагу на них.

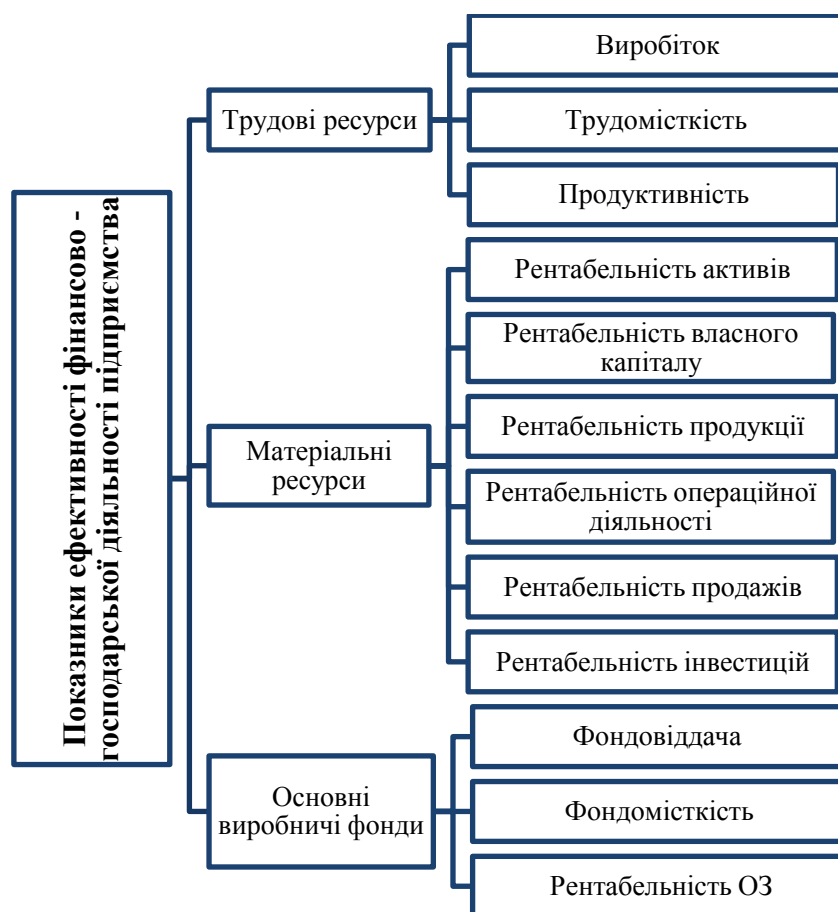

Рис. 1.1 Складові та показники фінансово-господарської діяльності підприємства

Джерело: сформовано автором на основі [10]

При оцінці ефективності діяльності підприємства виникає проблема у виборі методу оцінювання даних показників. Якщо звернути увагу на походження терміну «метод», то воно походить від грецького слова «methodas», що означає «шлях до чогось». В управлінні метод – це система правил та процедур вирішення завдань управління з метою забезпечення ефективного розвитку організації [11, с. 531]. Отже, метод оцінки ефективності діяльності підприємства – це сукупність прийомів визначення рівня ефективності функціонування підприємства з метою підвищення та підтримки ефективності управління діяльністю підприємства.

Для оцінки ефективності діяльності підприємства найчастіше використовують якісний метод (методи порівняння) та кількісний метод (статистичні методи, матричний метод, метод експертних оцінок, метод нечіткої логіки, метод факторного аналізу, метод нейронних мереж). Основною їх метою є отримання

результатів, які в майбутньому будуть використанні для поліпшення ефективності підприємства.

Метод порівняння досліджує явища і процеси, а саме, їх зміни, тобто метою даного методу є вивчення всіх показників та надання характеристики рівня ефективності діяльності підприємства по відхиленням фактичних значень від базових.

Статистичний метод включає в себе метод групувань, метод рангової оцінки, метод рейтингової оцінки тощо. Метод групувань являє собою виділення серед сукупності підприємств однорідних груп по будь-яким ознакам, тобто надає підприємству порівняльну оцінку результатів діяльності по відношенню до конкурентів. Однак, вченими було запропоновано наступний метод – ранговий. Даний метод працював по такому принципу: чим більший темп зростання одного показника по відношенню до іншого, тим вище його ранг.

Для отримання комплексної характеристики не тільки стану підприємства, а й динаміки його розвитку використовують матричний метод, але цей метод оцінює ефективність управління виробничою, фінансовою та інвестиційною діяльністю підприємства, тому для кадрової та маркетингової діяльності не застосовується. Окрім цього методу, існує метод факторного аналізу, який можна використати при побудові моделі ефективності. Метод факторного аналізу – методика системного і комплексного вимірювання впливу чинників на величину результативних показників. Одним з кількісних методів є метод експертної оцінки. Для проведення експертних оцінок залучаються спеціалісти, які мають високий професійний рівень, для прогнозування, оцінення, висловлення власної думки щодо стану підприємства та способів підвищення його ефективності.

Система методів, що використовується для оцінки ефективності діяльності підприємства, часто оновлюється і, тим самим, ускладнюється, тому і виникають перешкоди в їх впровадженні, а саме:

- 1) незрозумілість методики розрахунку показників;
- 2) виникнення проблем щодо отримання первинної інформації;

3) необізнаність працівників в проведенні необхідних розрахунків показників;

4) нерозуміння керівників в необхідності застосування нових методів [12].

Однак, зарубіжна практика свідчить, що сучасні методи оцінки результатів діяльності підприємств сприяють не тільки розумінню специфіки діяльності підприємств, а й забезпечують якісну та кількісну узгодженість між показниками, що дозволяє точніше визначити ефективне функціонування підприємств на основі фінансових і нефінансових показників.

Інформаційною базою проведення аналізу ефективності діяльності підприємства (загального і фінансового) є бухгалтерська (фінансова) звітність, а дані оперативної, статистичної звітності та додаткова інформація доповнюють дані фінансової звітності.

Отже, вибраний конкретний метод оцінювання ефективності діяльності підприємства має відповідати таким критеріям: достовірності аналізу результатів, надійності методу, оперативності у застосуванні, часовим та фінансовим витратам, рівню об'єктивності, доступності у використанні, кількості аналітиків (професійний рівень).

1.2. Фактори впливу на ефективну діяльність підприємства як інструмент управління фінансовим станом

Основним питанням ефективного функціонування підприємства є швидка адаптація до змін зовнішніх і внутрішніх факторів впливу. Тому дуже важливим є проведення аналізу його фінансового стану, вдосконалення дієвого механізму його проведення і обґрунтування результатів всіх складових фінансово-господарської діяльності.

На сьогоднішній день для підприємств основоположним є аналіз таких елементів, як фінансова стійкість, платоспроможність, ділова активність і рентабельність, що безпосередньо дасть можливість оцінити ефективність

господарської діяльності. Оцінка комплексу показників дає можливість визначити чинники, що безпосередньо впливають на фінансовий стан підприємства і своєчасно прийняти необхідні управлінські рішення для його поліпшення.

Фінансовий стан підприємства – це комплексна характеристика фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання в певному періоді, що визначає ступінь забезпечення підприємства фінансовими ресурсами і ефективністю їх використання, його прибутковість, рівень фінансових ризиків і своєчасність проведення розрахунків за своїми зобов'язаннями. При оцінці фінансового стану мають застосовуватися різні методи аналізу й оцінка має бути систематичною і всебічною [13]. Неефективне використання ресурсної бази може призвести до втрати платоспроможності і це призведе до зниження рентабельності підприємства, виникнення проблем з поставками, виробництвом і реалізацією продукції чи наданням послуг.

Інформаційною базою для розрахунку показників фінансової діяльності підприємства є дані річної фінансової звітності: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, дані статистичної звітності та інші оперативні дані підприємства.

Діагностика фінансового стану дає можливість оцінити достовірність поточного фінансового обліку та звітності, створює базу для пошуку резервів підвищення рентабельності виробництва, висунення гіпотез про закономірності і можливість нестійкого фінансового стану, формування положення, в якому стає можливим виконання підприємством зобов'язань перед кредиторами і бюджетом.

Інформація про діяльність суб'єкта господарювання потрібна для зацікавлених фізичних та юридичних осіб. Основних користувачів інформації можна розділити на дві групи: внутрішні та зовнішні. Внутрішніми користувачами інформації є: власники підприємства, управлінський персонал та робітники підприємства. Зовнішніми користувачами інформації є: акціонери, інвестори, кредитори, постачальники, держава, банки та інші зацікавлені суб'єкти [14].

Ефективність діяльності можна відобразити відносними показниками, що розраховуються виходячи з абсолютних показників результату діяльності підприємства.

В економічній літературі критерії ефективності формулюються по-різному і залежать від таких чинників :

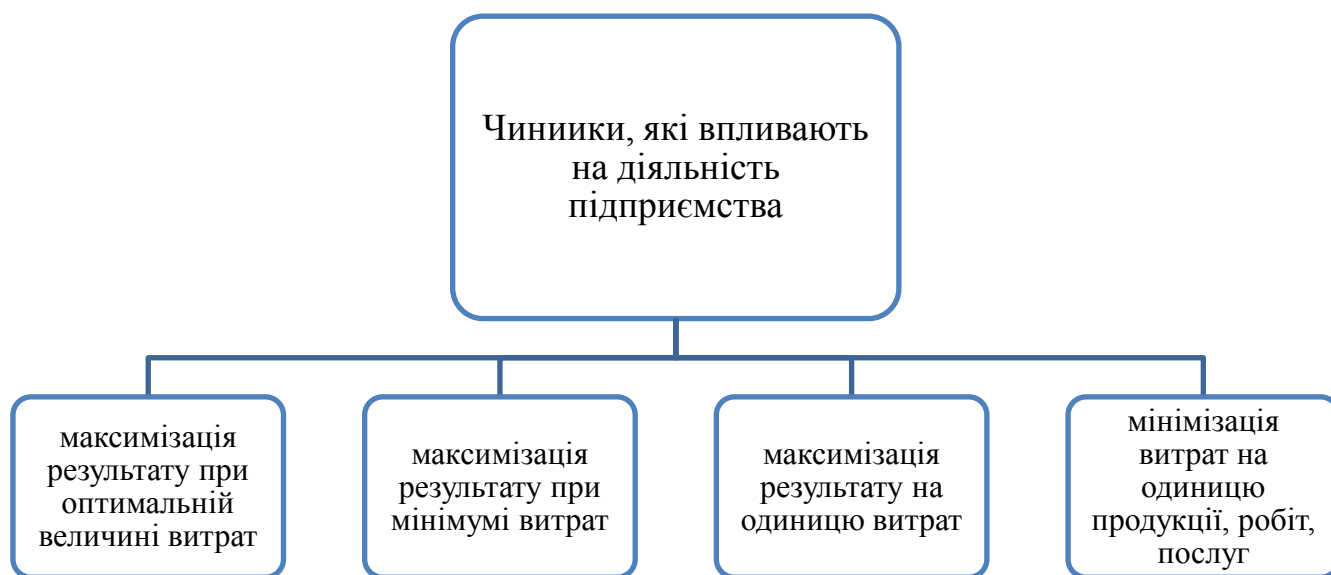

Рис. 1.2. Чинники впливу на діяльність підприємства

Джерело: Складено автором на основі [15]

Розробка ефективних заходів, які б сприяли зростанню ефективності діяльності є важливим для кожного підприємства і для всієї країни в цілому. Одними з важливих завдань підприємства є досягнення конкурентоспроможного стану на ринку та мінімізація впливу фінансових ризиків.

Сьогодні коректна оцінка економічної ефективності діяльності юридичної особи має першочергове значення як для прийняття управлінських рішень, так і для максимізації прибутку і забезпечення стійкого економічного становища в майбутньому. На ефективність управління підприємства впливає багато факторів, які умовно можна поділити на дві групи: загальні, специфічні [16].

Загальні фактори мають місце у всіх сферах економіки, специфічні окремих галузях, або на конкретних підприємствах. Дана класифікація факторів допомагає більш повно врахувати особливості окремих підприємств і галузей, а також дати

точну оцінку їх діяльності. В свою чергу загальні фактори поділяються на внутрішні та зовнішні [17-18].

Внутрішні фактори залежать від діяльності підприємства і підприємство може самостійно і повністю їх керувати. До них відносять [19; с. 183; 20]:

- фінансові (уміння керувати фінансовими ресурсами);
- управлінські (ефективна робота менеджменту підприємства);
- технологічні (включають новітні технології, інновації та ноу-хау);
- кадрові (наявність на підприємстві високої кількості висококваліфікованого персоналу та можливість наймати необхідних працівників);
- рівень попиту на товари, роботи й послуги;
- доступ до сировини і матеріалів, які створюють на видобувних, сільськогосподарських або інших підприємствах при умові, якщо підприємство є промисловим;
- об'єктивні характеристики товару (якість, склад, його властивості);
- конкурентоспроможність системи збуту (ефективні канали розподілу продукції);
- правове і економічне середовище, у якому функціонує підприємство;
- маркетингова активність (впровадження нових прийомів маркетингу, які можуть підвищити попит на свої товари, збільшити диференціацію продукції і знизити собівартість одиниці).

Зовнішні фактори не залежать від діяльності підприємства, визначаються ситуацією в державі. До таких факторів відносяться [19; с. 183; 20]:

- постачальники, які забезпечують підприємство різними товарами, роботами, та послугами (фірми і організації матеріально-технічного забезпечення, банки, інвестиційні компанії, служби зайнятості, державні та комерційні структури в області підбору персоналу);
- споживачі, які формують ринок збуту (домашні господарства і окремі громадяни, які купують товар або послуги для особистого користування, фірми виробники, які купують товар або послуги для потреб виробництва, фірми

посередники, які купують товар для подальшого перепродажу, бюджетні установи та організації, що купують товар або послуги для використання в своїй сфері діяльності, іноземні споживачі, які купують товар або послуги для особистого користування, виробничого проміжного споживання);

- конкуренти, які ведуть боротьбу за матеріальні і трудові ресурси, капітал і право використовувати технічні нововведення;

- контактні аудиторії, які надають пряме вплив на прийняття рішень фірми з за різного роду інтересів до її діяльності (державні установи контролю і регулювання підприємницької діяльності; засоби масової інформації, громадські організації; місцеві контактні аудиторії; персонал фірми).

- загальна політика держави (стан і напрям внутрішніх реформ, пріоритети розвитку країни та її стабільність);

- правове середовище (гармонійність законодавчої бази, дієвість нормативно-правових актів);

- ресурсний потенціал (забезпеченість країни власними природними ресурсами, рівень екологічного навантаження, стан та захищеність всіх видів природних ресурсів);

- монополізація економіки (кількість та структура природних монополій в країні, стан конкуренції на ринку, ефективність діяльності антимонопольного комітету, легкість входження на ринок нових суб'єктів господарювання);

- економічні умови (рівень розвитку господарства в цілому та окремих його галузей, інвестиційна привабливість країни, стан оподаткування та підтримка стратегічних галузей, рівень заробітної плати в країні, в регіоні, в галузі, частка наукомісткої продукції у загальному експорті країни тощо);

- соціальні умови (рівень безробіття в країні, структура робочої сили, якість підготовки кваліфікаційної робочої сили, співвідношення різних категорій працівників, ціна на робочу силу в країні, в регіоні, в галузі, культурний рівень розвитку суспільства);

- товарні умови (структура та ємність галузевих ринків, потреби та вибагливість споживачів, стандартизація та сертифікація продукції, стійкість позицій лідерів);

- ринкова інфраструктура (рівень інформаційних комунікацій, розгалуженість і різноманітність транспорту, стан банківського і страхового обслуговування, ступінь розвитку посередницьких організацій тощо).

Внутрішні та зовнішні фактори є взаємозалежними. Так зовнішні фактори зазвичай обумовлюють внутрішні.

Також фактори поділяють за характером походження і за способом дії умови на підприємство. За характером походження виокремлюють такі фактори [9]:

- макроекономічні – пов’язані з діяльністю галузей, ринків, великих груп підприємств, регіонів;

- мікроекономічні – визначаються поведінкою окремих груп підприємств;

- наноекономічні – зумовлені поведінкою окремих індивідуумів.

За способом впливу фактори поділяються на [21]:

- мережеві – мають вплив на підприємство через партнерські зв’язки різноманітного характеру з точно відомими координатами;

- соціальні – діють на підприємство через психологічні особливості індивідуальної та групової поведінки та інтересів, пов’язаних з підприємством громадян і груп;

- середовищні – визначаються соціально-економічним становищем у країні, діють не вибірково і не мають конкретних і постійних адресатів.

Визначення впливу цих факторів є складним та об’ємним по часу процесом з достатністю розрахункових даних, помилками під час обчислення та із зіставністю отриманих показників. Багато факторів, які розглядаються в оцінці ефективності діяльності підприємства, складаються з ряду елементів. Але при цьому існують чинники, які не розкладаються на складові елементи. Саме тому фактори ефективності діяльності ділять на прості (кількість робочих днів у періоді) і складні (продуктивність).

Отже, всі фактори взаємопов'язані між собою і впливають на результати діяльності по-різному. Одні фактори впливають позитивно, а інші негативно. Одні фактори мають великий вплив на роботу підприємства, а інші мають незначний вплив.

1.3. Методика оцінки підвищення ефективної діяльності підприємства

Шляхи підвищення ефективності виробництва – комплекс конкретних заходів щодо зростання ефективності виробництва в заданих напрямках. Основні шляхи підвищення ефективності виробництва: зниження трудомісткості і підвищення продуктивності праці, зниження матеріаломісткості продукції та раціональне використання природних ресурсів, зниження фондомісткості продукції та активізація інвестиційної діяльності підприємств.

Важливим фактором підвищення ефективності діяльності підприємства є науково-технічний прогрес. У сучасних умовах потрібні революційні, якісні зміни, перехід до принципово нових технологій, до техніки наступних поколінь, корінне переозброєння всіх галузей народного господарства на основі новітніх досягнень науки і техніки.

Корінні перетворення в техніці і технології, мобілізація всіх, не тільки технічних, але й організаційних, економічних і соціальних факторів створять передумови для значного підвищення продуктивності праці. Доведеться забезпечувати впровадження новітньої техніки і технології, широко застосовувати на виробництві прогресивні форми наукової організації праці, вдосконалювати його нормування, домагатися зростання культури виробництва, зміцнення порядку і дисципліни.

Одним з важливих чинників інтенсифікації і підвищення ефективності виробництва підприємств є режим економії. Ресурсозбереження повинне перетворитися у вирішальне джерело задоволень зростаючих потреб в паливі, енергії, сировині і матеріалах.

Підвищення ефективності виробництва залежить від використання основних фондів. Необхідно інтенсивніше використовувати створений виробничий потенціал, домагатися ритмічності виробництва, максимального завантаження устаткування, істотно підвищувати змінність його роботи і на цій основі збільшувати обсяг продукції з кожної одиниці обладнання, з кожного квадратного метра виробничої площі. Результатом організації інтенсивного використання виробничих потужностей є прискорення темпів приросту продукції без додаткових капітальних вкладень.

Важливе місце в підвищенні ефективності виробництва займають організаційно-економічні фактори. Особливо зростає їх роль з ростом масштабів суспільного виробництва з ускладненням господарських зв'язків. Потребує подальшого розвитку і вдосконалення виробнича соціальна інфраструктура, що робить істотний вплив на рівень ефективності виробництва. В управлінні – це вдосконалення самих форм і методів управління, планування, економічного стимулювання всього господарського механізму. У цій же групі факторів широко застосовуються різноманітні важелі господарського розрахунку і матеріального заохочення, матеріальної відповідальності та інших госпрозрахункових економічних стимулів.

Особливе місце в інтенсифікації економіки підприємства, зниженні питомої витрати ресурсів належить підвищенню якості продукції. Це завдання має стати предметом постійної уваги і контролю, головним чинником в оцінці діяльності кожного трудового колективу.

Процес виробництва на будь-якому підприємстві відбувається завдяки трьом складовим: персонал, засіб праці та предмет праці. Для підвищення ефективності роботи підприємств необхідно модернізувати не тільки обладнання, а й персонал. Можна використати такі способи розвитку персоналу:

- приділення уваги навчанню, підвищенню кваліфікації, підготовці персоналу;
- використання системи депреміювання працівників при порушенні технічної або технологічної дисципліни;
- здійснення заходів для покращення робочого клімату в колективі.

Використання цих пропозицій може значно згуртувати колектив та підвищити ефективність їх роботи. Також, можна поліпшити використання сировини і матеріалів, основні засоби та виробниче устаткування таким чином:

- збільшити обсяги виробництва продукції, щоб використовувати устаткування на повну потужність;
- мінімізувати втрати від виробничого браку;
- збільшити контроль за умовами зберігання та транспортування сировини і продукції;
- позбавитись від застарілого та зайвого обладнання та устаткування;
- застосовувати сучасне устаткування та методики виготовлення продукції.

Необхідно, щоб підприємство більше часу приділяло таким галузям, як реалізація та збут продукції, тому що потреби та вимоги споживачів змінюються дуже динамічно. Це можна вирішити за допомогою таких факторів:

- підвищити якість продукції, завдяки чому можна буде збільшити ціну реалізації;
- збільшити ефективності діяльності по збуту продукції;
- дотримуватись умов договорів на поставку сировини та продукції;
- здійснювати ефективну цінову політику, диференційовану по відношенню до окремих категорій покупців.

Прибуток є одним з найважливіших узагальнюючих показників в системі оцінних показників ефективності виробничої, комерційної і фінансової діяльності підприємства.

Можливість встановити походження джерел формування прибутку дає факторний аналіз самого прибутку (зміна обсягів реалізації, структури продукції, відпускних цін та цін на сировину, тарифів на електроенергію). Також даний аналіз дає можливість корегувати діяльність підприємства в залежності від величини впливу на прибуток тих чи інших чинників. Суть даної методики полягає в тому, що

один за одним аналізується кожен чинник, тобто припускається, що інші чинники у цей час на прибуток не впливають.

Прибуток від реалізації розраховується за формулою:

$$P = \sum_{i=1}^n Q_i (p_i - s_i) \quad (1.1)$$

де P – прибуток від реалізації продукції, грн;

Q_i – обсяг реалізованої продукції i -го виду в натуральному виразі;

p_i – ціна реалізації одиниці продукції i -го виду, грн;

s_i – собівартість одиниці продукції i -го виду, грн.

Цю формулу використовуємо як модель чинника для детермінації факторного аналізу.

Спосіб ланцюгових підстановок дозволяє визначити вплив окремих чинників на зміну величини результативного показника шляхом поступової заміни базисної величини кожного показника чинника в об'ємі результативного показника на фактичну в звітному періоді [23].

З цією метою визначають ряд умовних величин результативного показника, які враховують зміну одного, потім двох, трьох, і т. д. чинників, допускаючи, що інші не міняються. Порівняння величини результативного показника до і після зміни рівня того або іншого чинника дозволяє виділити його вплив від впливу всіх чинників, і визначити вплив останнього на приріст результативного показника.

Алгоритм розрахунку способом ланцюгової підстановки для факторної моделі такий:

$$P_0 = \sum_{i=1}^n Q_{i0} (p_{i0} - s_{i0}) \quad (1.2)$$

— базове значення прибутку;

$$P_{ум1} = \sum_{i=1}^n Q_{i1} (p_{i0} - s_{i0}) \quad (1.3)$$

— перший умовний показник прибутку, що показує, яке значення мав би прибуток при фактичному об'ємі реалізації продукції і базових ціні і собівартості;

$$P_{ум2} = \sum_{i=1}^n Q_{i1} (p_{i1} - s_{i0}) \quad (1.4)$$

— другий умовний показник, що відображає величину прибутку при фактичному обсязі реалізації і фактичній ціні, але при базовій собівартості;

$$P_1 = \sum_{i=1}^n Q_{i1} (p_{i1} - s_{i1}) \quad (1.5)$$

— фактичний показник прибутку.

Загальна зміна прибутку:

$$\Delta P = P_1 - P_0 \quad (1.6)$$

У тому числі за рахунок:

— зміни обсягів реалізації продукції:

$$\Delta P_{(Q)} = P_{ум1} - P_0 \quad (1.7)$$

Для кожного і-го виду продукції встановлюємо, скільки одержано прибутку додатково за рахунок зміни обсягів реалізації порівнюючи умовну суму прибутку від реалізації продукції у попередньому періоді при обсягах реалізації у звітному періоді з сумою прибутку від реалізації продукції у попередньому періоді [2].

— зміни ціни реалізації продукції:

$$\Delta P_{(p)} = P_{ум2} - P_{ум1} \quad (1.8)$$

Для кожного і-го виду продукції встановлюємо, скільки одержано прибутку додатково за рахунок змін цін реалізації порівнюючи умовну суму прибутку від реалізації продукції у звітному періоді при собівартості попереднього з умовною сумою прибутку від реалізації продукції у попередньому періоді при обсягах реалізації звітного періоду.

— зміни собівартості продукції:

$$\Delta P_{(s)} = P_1 - P_{ум2} \quad (1.9)$$

Для кожного і-го виду продукції встановлюємо, скільки одержано прибутку додатково за рахунок змін собівартості продукції порівнюючи суму прибутку від реалізації продукції у звітному періоді з умовною сумою прибутку від реалізації продукції у звітному періоді при собівартості продукції попереднього періоду.

Алгебраїчна сума впливу всіх чинників обов'язково повинна бути рівна загальному приросту результативного показника:

$$\Delta P = P_{(Q)} + P_{(p)} + P_{(s)} \quad (1.10)$$

Відсутність такої рівності свідчить про допущені помилки.

Визначимо кількісну величину впливу кожного чинника:

а) Вплив на прибуток змін ціни на реалізовану продукцію

Зміни рівня цін і величина прибутку знаходяться в прямо пропорційній залежності: при збільшенні рівня цін сума прибутку зростає, і навпаки.

б) Вплив на прибуток змін обсягів реалізації продукції

Обсяг реалізації продукції може здійснювати як позитивний так і негативний вплив на суму прибутку. Збільшення обсягу продажів рентабельної продукції приводить до пропорційного збільшення прибутку.

в) Вплив на прибуток змін собівартості одиниці продукції

Собівартість продукції і прибуток знаходяться в обернено пропорційній залежності: зниження собівартості приводить до відповідного зростання суми прибутку, і навпаки.

г) Вплив на прибуток змін в структурі реалізованої продукції

Зміни структури продукції можуть здійснювати як позитивний, так і негативний вплив на суму прибутку. Якщо збільшиться частка більш рентабельних видів продукції в загальному об'ємі її реалізації, то сума прибутку зросте і, навпаки, при збільшенні питомої ваги низькорентабельної або збиткової продукції загальна сума прибутку зменшиться. Тобто цей показник демонструє ту частину додатково отриманого прибутку (збитку), що з'явилась завдяки збільшенню (зменшенню) питомої ваги більш рентабельної продукції.

Серед основних методів підвищення ефективності діяльності підприємства виділяють три найрозповсюдженіші: організаційний, технологічний та ресурсний.

Організаційний напрямок говорить сам за себе – він пов'язаний з організацією виробництва на підприємстві. Даний метод зосереджений на таких процесах як виробництво та управління цим самим виробництвом. Основними діями є пошук можливостей підвищення ефективності тих, процесів, які відбуваються на виробництві. Аналіз всіх аспектів ефективності від робочого місця окремо взятого працівника до рівня цілого підприємства є дуже важливим. Не менш важливим є приділення уваги щодо можливості використання великосерійного та масового виробництва, адже такі підприємства є найбільш ефективними.

Основною задачею технологічного напрямку є йти нога в ногу з сучасними технологіями. Особливо це стосується українських підприємств. На жаль, більшість вітчизняних підприємств все же використовують технології виготовлення як в радянському союзі. Тому даний метод є конче необхідним для наших виробників. Даний метод поділяється на два компоненти: матеріальний та нематеріальний. Перший являє собою оновлення та поліпшення технологічної бази, другий же – організаційно-правові проблеми. Тож, для подолання технічного та технологічного відставання, необхідно починати переходити на сучасні технології та запровадити систему відносин, яку називають корпоративною культурою. Дана культура вже давно використовується передовими підприємствами з тривалим досвідом роботи. Саме тому її треба запозичувати.

За допомогою ресурсного напрямку слід аналізувати ефективність використання наявної матеріальної бази виробництва та живої праці. Одночасно з цим необхідно звертати увагу на завантаженість основних засобів, структуру собівартості виготовленої продукції, амортизації та матеріальних витрат. Проводити аналіз даних показників слід в динаміці, а за можливості ще й порівняти з показниками підприємств-конкурентів [22].

Отже, кількість факторів, які можуть позитивно вплинути на діяльність підприємства є досить значною. Підприємство повинне використовувати як наявні на підприємстві внутрішні можливості підвищення ефективності роботи, так і застосовувати нові зміни в діяльності, які допоможуть підвищити результуючі показники роботи. Ефективне управління факторами та їх поєднання в продуманій стратегії дозволить максимізувати рівень ефективності діяльності підприємства.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»)

2.1. Загальна характеристика ПАТ «Яготинський маслозавод»

«Яготинський маслозавод» є лідером серед національних виробників молочної продукції. «Яготинський маслозавод» заснований і працює з червня 1956 року. З 1956 року підприємство не втрачає свої позиції.

В 1957 р. «Яготинський маслозавод» був першим в області по виробництва масла «Контімаб». У СРСР було присвоєно маслу «Вершкове» та «Любительське» Державний знак якості. В кінці 1992 року «Яготинський маслозавод» став на шлях роздержавлення власності. На його базі спочатку було створене – Орендне підприємство «Яготинський маслозавод», а потім в липні 1995 року все майно підприємства було викуплено працівниками заводу, виробниками сировини та працівниками бюджетних установ, згідно з планом приватизації, затверджений Яготинською держадміністрацією і тільки в 1996 році підприємство зареєстрований як публічне акціонерне товариство «Яготинський маслозавод», а форма власності – приватна. Так було створено ПАТ «Яготинський маслозавод».

Однак, в 2006 році ПАТ «Яготинський маслозавод» ввійшов до АТ «Молочний Альянс». Вхідження ПАТ «Яготинський маслозавод» до АТ «Молочний альянс» дало позитивний результат: поліпшення фінансово-майнового стану підприємства; оптимізація зв'язків з постачальниками, посередниками, споживачами; покращення інформаційного забезпечення підприємства; підтримка у конкурентній боротьбі.

На сьогоднішній день кількість працівників на підприємстві становить більше 900 осіб. Організаційна структура управління являє собою сукупність пов'язаних

між собою певних управлінських ланок. Організаційна структура управління призначена для ефективної діяльності управлінського персоналу. (рис. 2.1)

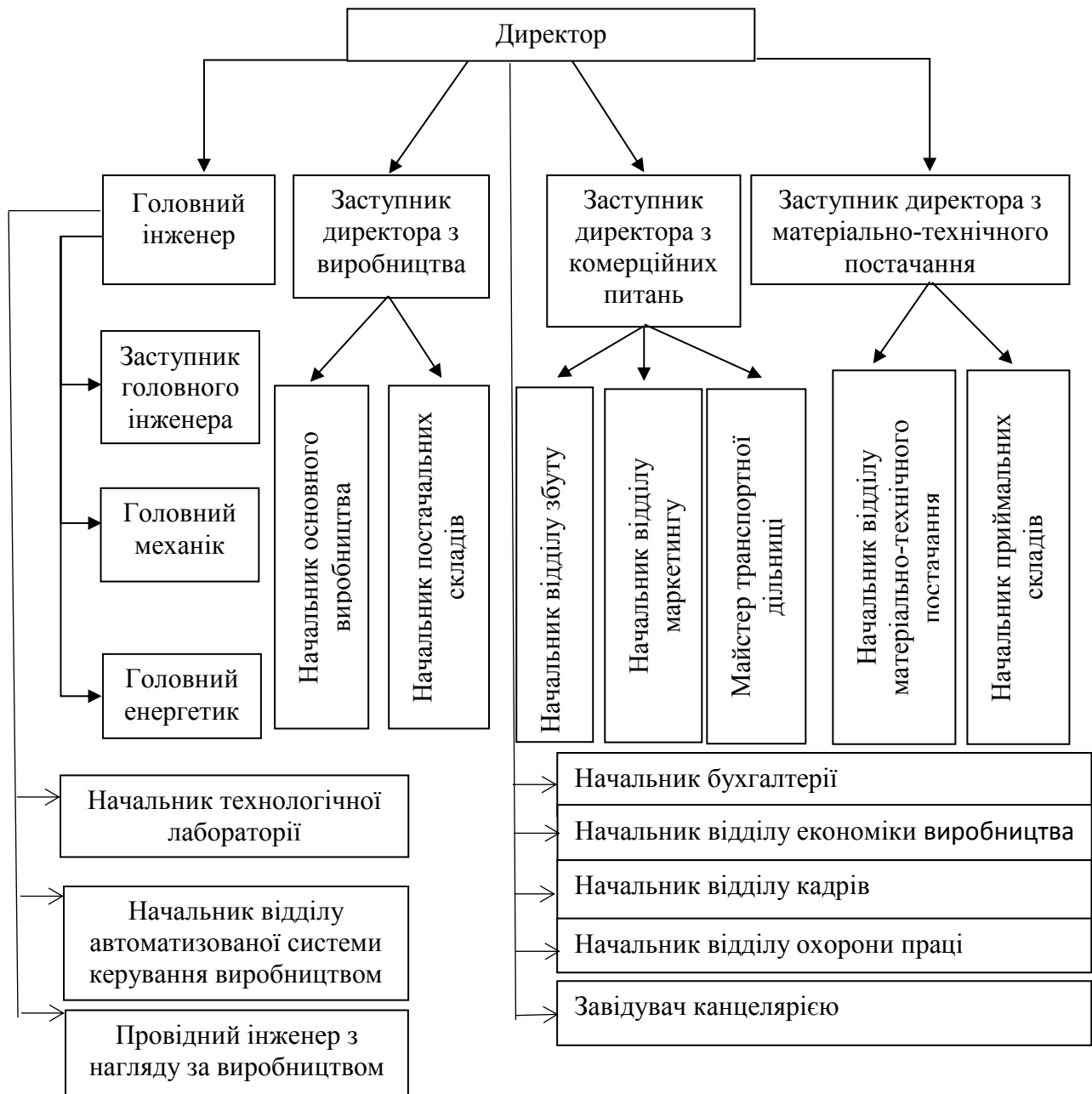

Рис. 2.1. Організаційна структура управління ПАТ «Яготинський маслозавод»

«Яготинський маслозавод» займається переробленням та виготовленням з нього молочних продуктів і використовує такі КВЕДи: 10.51; 49.41; 47.11, 46.33, 46.71, 47.30, а саме:

- перероблення молока, виробництво масла та сиру;

- вантажний автомобільний транспорт;
- роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;
- оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами;
- оптова торгівля твердими, рідкими, газоподібним паливом і подібними продуктами;
- роздрібна торгівля паливом.

Підприємство знаходиться в пошуку нових продуктів, інноваційних технологій, а предметом діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод» є:

- виробництво напоїв на основі молока;
- виробництво вершків з незбираного молока та згущеного молока;
- виробництво вершкового масла;
- виробництво йогурту;
- виробництво твердого та м'якого сиру;
- виробництво сироватки;
- виробництво молока та вершків у твердій формі;
- заготівля молока, переробка та виробництво сиру та молочних продуктів, спредів, сирних продуктів;
- виробництво інших молочних продуктів.

Вже багато років візитівкою підприємства вважається вершкове масло ТМ «Яготинське», яке отримало безліч винагород, високу репутацію. Окрім цього, гордістю підприємства є закваска «Яготинська» в якій підвищена місткість спеціально підібраних молочнокислих бактерій, які дають продукту м'який приємний смак і виняткову користь для організму. Про стрімкий розвиток категорій заквасок свідчить постійне зростання обсягів виробництва та реалізації цього продукту на ПАТ «Яготинський маслозавод» (з 300 до 30 000 л на добу за 10 років існування закваски).

З метою підвищення ефективності управління виробництвом і конкурентоспроможності продукції діє система управління якістю. Однак для поліпшення якості продукції на «Яготинському маслозаводі» встановлено сучасне високотехнологічне обладнання з закритого циклу від світових виробників, яке включає безпосереднє втручання людини у виробничий процес, починаючи від збору сировини до закінчуючи фасуванням готової продукції, що гарантує якість та безпеку продукту [24].

З моменту заснування підприємства продукція «Яготинського маслозаводу» високо оцінюється на загальнодержавному рівні, має багато дипломів і нагород[24]:

2006 р. – Диплом Золота медаль у номінаціях: «Масло селянське солодковершкове» та «Масло солодковершкове несолоне» отриманий на міжгалузевої виставці «Молочна і м'ясна індустрія ХХІ століття».

2010 р. – Переможець Національного конкурсу «100 кращих товарів України» в номінації «Продукція – продовольчі товари» («Закваска Яготинська»).

2011 р. – Золота медаль дегустаційного конкурсу якості молочних продуктів від Національної асоціації молочників України «Укрмолпрому» Центральної галузевої дегустаційної комісії (Закваска ТМ «Яготинська»).

2014 р. – Переможець Всеукраїнського конкурсу «100 кращих товарів України» (молоко питне пастеризоване «Велике молоко»).

2015 р. – Срібна медаль Національного дегустаційного конкурсу якості молочних продуктів Національної асоціації молочників України «Укрмолпрому» тощо.

Однак, ПАТ «Яготинський маслозавод», як і інші підприємства в молочній та інших галузях економіки, постраждали внаслідок політичної нестабільності в Україні та появи пандемії, що призвело до падіння економіки та платоспроможності населення. Суттєве погіршення економіки пов'язане з :

- веденням військових дій на сході України;
- скороченням державного фінансування;
- погіршенням фінансових результатів підприємств;
- карантинні обмеження тощо.

Статутний капітал ПАТ «Яготинський маслозавод» становить 3 797 716 гривень (таб.2.1). Основна частка акцій підприємства належить ПАТ «Молочний альянс» – 99,36%, іншим юридичним особам (власники простих іменних акцій) – 0,01% та фізичним особам (власники простих іменних акцій) – 0,63%.

Таблиця 2.1

Акції ПАТ «Яготинський маслозавод»

Акції товариства	Кість акцій (шт.)	Номінальна вартість (грн.)	Загальна вартість акцій (грн.)	Частка у статутному капіталі (%)
Прості іменні	361 592	10,5	3 794 716	100

Джерело: складено на основі джерела [25]

Отже, до основних фінансових інструментів можна віднести кредиторську заборгованість, торгову дебіторську заборгованість, грошові кошти. Їхня мета – це залучити кошти для фінансування операцій підприємства.

2.2. Аналіз фінансового стану ПАТ «Яготинський маслозавод»

Аналіз фінансового стану дає можливість охарактеризувати майновий та фінансовий стан підприємства у звітному періоді, проаналізувати та спрогнозувати динаміку розвитку підприємства. Для оцінки фінансового стану ПАТ «Яготинський маслозавод» було проаналізовано такі показники – фінансової стійкості, рентабельності, майнового стану та ділової активності.

Для розрахунку показників беруться дані з річної фінансової звітності, а саме: «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) та «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід) за період 2016 – 2019 рр.

Щоб можна було зробити висновки та прогнози чи фінансові плани на майбутнє необхідно пройти етап оцінки та аналізу фінансового стану, адже, фінансовий аналіз дає змогу знайти вразливі місця в економіці підприємства та запропонувати нові шляхи вирішення виходу з кризової ситуації.

Однією складовою частиною загальної стійкості підприємства є фінансова стійкість (табл. 2.2), тобто фінансова стійкість підприємства свідчить про

стабільне становище, вільне розпорядження грошовими коштами й ефективне використання їх, безперебійний процес виробництва і реалізації продукції.

Основним для підприємства є визначення меж фінансової стійкості. Так, стійкість може бути недостатньою та надлишковою. Неплатоспроможність підприємства й брак коштів – це причина недостатньої фінансової стійкості. В такому випадку, при відсутності покращень, на підприємство може чекати банкрутство. В свою чергу надлишкова стійкість може спричинити створення запасів і резервів, що збільшить витрати на їхнє утримання, стримає темп розвитку підприємства. Тому надлишкова стійкість теж погано впливає на виробничо-господарську діяльність підприємства.

Проаналізувавши данні в таблиці 2.1 можна сказати, що стан фінансової стійкості покращився за період з 2016 по 2019 роки. По показникам, то тільки коефіцієнт фінансової стійкості погіршився на 7,95%. Це означає, що частка стабільних джерел фінансування у їх загальному обсязі зменшилася. По іншим показникам можна побачити, що вони змінилися в кращу сторону. Так, наприклад, коефіцієнт фінансової стабільності, який показує забезпеченість заборгованості власними коштами, зріс на 13,12%, а коефіцієнт фінансової незалежності, який характеризує можливість підприємства виконати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів, зріс на 5,32%.

Про покращення фінансової стійкості також свідчить і коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів, який має тенденцію до зменшення. Коефіцієнт фінансового ризику показує кількість позикових коштів, залучених підприємством на 1 гривню вкладених в активи власних коштів. Чим вище його значення, тим вищий ризик вкладання капіталу в підприємство. Саме тому зменшення цього значення з 0,8753 у 2016 році до 0,4148 у 2019 році можна вважати позитивним моментом.

Таблиця 2.2

Аналіз показників фінансової стійкості у частині структури капіталу ПАТ «Яготинський маслозавод»

Показник	Нормативне значення	2016	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення			
		тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Коефіцієнти фінансової стійкості	> 0,8	0,6303	0,6271	0,5076	0,5508	-0,0032	-0,1196	0,0432	-0,0795
Коефіцієнти фінансової стабільності	> 0,7- 0,9	0,5063	0,7161	0,5958	0,6375	0,2098	-0,1203	0,0417	0,1312
Коефіцієнт фінансової незалежності	> 0,5	0,3361	0,4173	0,3733	0,3893	0,0812	-0,0439	0,0160	0,0532
Коефіцієнт фінансової залежності	< 0,5	0,6639	0,5827	0,6267	0,6107	-0,0812	0,0439	-0,0160	-0,0532
Коефіцієнт фінансового ризику	< 0,8	0,8753	0,5029	0,3596	0,4148	-0,3724	-0,1434	0,0552	-0,4605
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	Зменшення	0,4668	0,3346	0,2645	0,2932	-0,1321	-0,0702	0,0287	-0,1736

Джерело: складено автором

Однією важливою частиною стійкості підприємства є фінансова стійкість у частині фінансування активів, де наочно в таблиці 2.3 відображено такі показники: коефіцієнт автономії, коефіцієнти забезпеченості власним оборотним та робочим капіталами, коефіцієнт інвестування тощо.

Коефіцієнт інвестування показує чи може підприємство власними засобами покрити необоротні активи. Зростання даного показника показує інвестиційну привабливість даного підприємства.

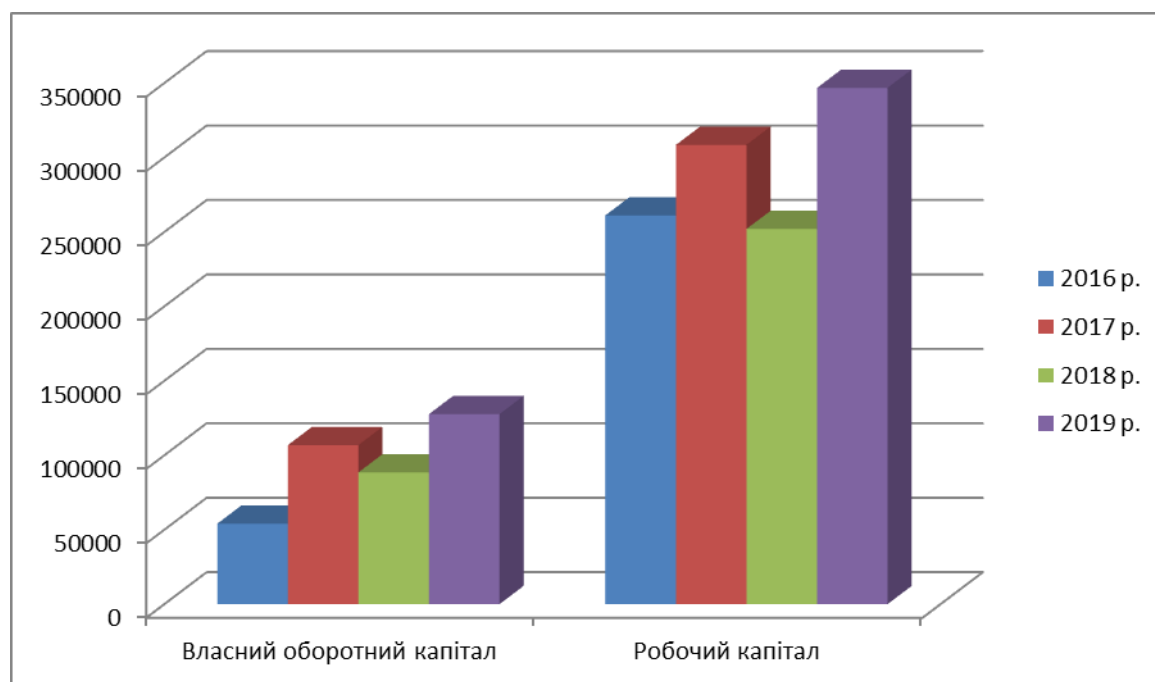

Рис. 2.1. Гістограма порівняння власного оборотного та робочого капіталу ПАТ «Яготинський маслозавод»

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.3

Таблиця 2.3

Аналіз показників фінансової стійкості у частині фінансування активів ПАТ «Яготинський маслозавод»

Показник	Нормативне значення	2016	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення			
		тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Власний оборотний капітал	Збільшення	54087	106802	88506	127635	52715	-18296	39129	73548
Робочий капітал	Збільшення	261105	308472	251999	346778	47367	-56473	94779	85673
Коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом	$\geq 0,1$ Збільшення	0,1038	0,1602	0,1039	0,1335	0,0564	-0,0563	0,0295	0,0297
Коефіцієнт забезпеченості робочим капіталом	0,75 – 1 Збільшення	0,5010	0,4626	0,2959	0,3626	-0,0383	-0,1668	0,0667	-0,1384
Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу	$> 0,5$ Збільшення	1,1040	0,7693	0,5542	0,6563	-0,3347	-0,2151	0,1022	-0,4477
Маневреність робочого капіталу	Зменшення	0,3989	0,3958	0,4419	0,3083	-0,0031	0,0460	-0,1335	-0,0906
Коефіцієнт інвестування	≥ 1	1,3480	1,8727	1,5735	1,7627	0,5247	-0,2992	0,1892	0,4147
Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	Збільшення	2,5069	2,5263	2,2631	3,2432	0,0194	-0,2632	0,9801	0,7364
Коефіцієнт покриття запасів	Збільшення	2,5069	3,1484	3,6535	4,5102	0,6415	0,5051	0,8567	2,0033

Джерело: складено автором

Проаналізувавши таблицю 2.3 та гістограму (рис. 2.1), можна стверджувати, що величина власного оборотного капіталу та робочого капіталу зросла на 73548 тис. грн. та на 85673 тис. грн. за аналізований період. Однак, значення коефіцієнта маневреності власного оборотного капіталу вказує, який показує співвідношення між власними оборотними ресурсами і власним капіталом компанії значно погіршився. Але по маневреності робочого капіталу спостерігається зменшення на 22,7 %, тобто зменшення запасів призводить до прискорення оборотності обігових коштів.

Показник забезпечення власними обіговими коштами запасів показує наскільки компанія забезпечує довгостроковими коштами безперебійний виробничо – збутовий процес. На 2016 р. коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами становив 2,5069 тис. грн., а на 2019 р. – 3,2432 тис. грн., що свідчить про збільшення на 29,37 %. Коефіцієнт покриття запасів показав, що в 2019 році на одиницю коштів, що вкладені в запаси, припадає 4,5102 тис. грн. , які забезпечені нормальними джерелами фінансування (власним капіталом, довгостроковими та короткостроковими зобов'язаннями). Порівняно з 2016 роком даний коефіцієнт збільшився на 79,91% , що являється позитивним моментом.

Таблиця 2.4

Аналіз показників рентабельності ПАТ «Яготинський маслозавод»

Показник	Нормативне значення	2016	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення			
		%	%	%	%	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Витратні показники рентабельності									
Рентабельність продукції за валовим прибутком	Збільшення	33,04	31,82	36,69	36,19	-1,22	4,86	-0,49	3,15
Рентабельність операційної діяльності	Збільшення	11,35	10,59	12,96	9,28	-0,76	2,37	-3,68	-2,07
Рентабельність звичайної діяльності	Збільшення	6,40	6,08	7,92	5,28	-0,32	1,85	-2,64	-1,12
2. Доходні показники рентабельності									
Валова рентабельність продажу	Збільшення	21,49	21,38	23,32	23,06	-0,11	1,94	-0,26	1,57
Операційна маржа	Збільшення	8,84	8,49	9,98	7,38	-0,35	1,49	-2,60	-1,46
Чиста рентабельність продажу	Збільшення	6,40	6,08	7,92	5,28	-0,32	1,85	-2,64	-1,12
3. Ресурсні показники рентабельності									
Рентабельність активів	Збільшення	18,42	17,12	20,83	13,61	-1,30	3,71	-7,22	-4,81
Рентабельність власного активу	Збільшення	54,81	41,03	55,80	34,97	-13,78	14,77	-20,83	-19,84
Рентабельність оборотних активів	Збільшення	24,87	24,67	29,79	19,32	-0,20	5,12	-10,47	-5,55
Рентабельність виробництва	Збільшення	8,42	7,99	10,66	6,74	-0,44	2,68	-3,92	-1,68

Джерело: складено автором

Як свідчать дані таблиці 2.4, в 2019 р. рентабельність продукції за валовим показником ПАТ «Яготинський маслозавод» збільшилась порівняно з 2016 р. на 3,15%, а порівняно з 2018 р. зменшилась на 0,49%. В 2019 р. рентабельність операційної діяльності зменшилась порівняно з 2016 р. зменшилась на 2,07% та порівняно з 2018 р. на 3,68%. Рентабельність звичайної діяльності в 2019 р. порівняно з 2016 р. зменшилась на 2,64%, а порівняно з 2018 р. зменшилась на 1,12%. В 2019 р. показники валової рентабельності продажу ПАТ «Яготинський маслозавод» збільшився порівняно з 2016 р. на 1,57% та порівняно з 2018 р. зменшився на 0,26%. В 2019 р. операційна маржа зменшилась на 2,6% порівняно з 2018 р., та зменшилась на 1,46% порівняно з 2016 р. Чиста рентабельність продажу в 2019 р. порівняно з 2018 зменшилась на 2,64%, а порівняно з 2016 р. на 1,12%.

Рентабельність активів показує скільки припадає чистого прибутку на одиницю інвестованих в активи коштів. В 2019 році порівняно з 2018 р. рентабельність активів підприємства ПАТ «Яготинський маслозавод» зменшилась з 20,83% до 13,61% тобто на 7,22%, а порівняно з 2018 р. зменшилась на 4,81%. Це свідчить про негативні зміни.

Рентабельність власного капіталу показує скільки припадає чистого прибутку на одиницю власного капіталу. В 2019 році порівняно з 2018 р. показник рентабельності власного капіталу ПАТ «Яготинський маслозавод» зменшилась з 55,8% до 34,97%, тобто на 20,83%, а порівняно з 2016 р. зменшилась на 19,84%. Це є негативною тенденцією для підприємства.

В 2019 р. рентабельність оборотних активів склала 19,32%, що на 1,47% менше за показник 2018 р. і на 5,55% менше за показник 2016 року. Рентабельність виробництва у 2019 р. зменшилась порівняно з 2018 на 3,92%, а порівняно з 2016 зменшилась на 1,68%.

Таким чином, аналіз рентабельності ПАТ «Яготинський маслозавод» показав, що показники за 2016-2019 роки мають негативну тенденцію, що також свідчить про погіршення фінансово-господарської діяльності підприємства.

Таблиця 2.5

Аналіз показників ділової активності ПАТ «Яготинський маслозавод» щодо використання активів і пасивів

Показник	Нормативне значення	2016	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення			
		тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Оборотність оборотних активів	Збільшення	4,1155	4,5558	4,2168	3,8667	0,4403	-0,3389	-0,3502	-0,2488
Тривалість одного обороту оборотних активів	Зменшення	87,4750	79,0206	85,3720	93,1030	-8,4544	6,3514	7,7311	5,6281
Коефіцієнт закріплення оборотних активів	Зменшення	0,2430	0,2195	0,2371	0,2586	-0,0235	0,0176	0,0215	0,0156
Оборотність виробничих запасів	Збільшення	12,8015	18,1460	20,0668	23,5187	5,3445	1,9209	3,4519	10,7172
Тривалість одного обороту виробничих запасів	Зменшення	28,1217	19,8391	17,9401	15,3069	-8,2826	-1,8991	-2,6331	-12,8147
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Збільшення	5,9792	5,9993	5,1920	4,5520	0,0201	-0,8073	-0,6400	-1,4272
Період погашення дебіторської заборгованості	Зменшення	60,2090	60,0070	69,3375	79,0861	-0,2020	9,3306	9,7486	18,8771
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Збільшення	8,4049	8,7518	6,6838	5,7812	0,3468	-2,0680	-0,9026	-2,6238
Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості	Зменшення	42,8319	41,1344	53,8619	62,2713	-1,6975	12,7275	8,4093	19,4393

Джерело: складено автором

Ділова активність – це результативність роботи підприємства щодо величини витрат ресурсів в процесі операційного циклу. Іншими словами, під визначенням «ділова активність» розуміють здатність підприємства за результатами своєї економічної діяльності зайняти стійке положення на конкурентному ринку. Підвищення рівня ділової активності сприяє більшому капіталовкладенню зі сторони інвесторів. Підвищення ділової активності забезпечується за рахунок розширення ринку збуту, асортименту товарів і послуг, збільшення їх продажів, ефективного використання всієї бази ресурсів (фінанси, персонал, сировина). Аналіз ділової активності підприємства, або показники оборотності, дозволяють оцінити, наскільки ефективно підприємство використовує свої (або залучені) кошти в процесі господарської діяльності.

Проаналізувавши данні з таблиці 2.3 можна сказати, що за чотири роки спостерігається погіршення ділової активності ПАТ «Яготинський маслозавод» майже за всіма показниками. Значення більшості показників погіршується з кожним роком, а це означає, що періоди обертання зростають в часі. Єдиний коефіцієнт, який має позитивне значення й з кожним роком покращується – це коефіцієнт оборотності виробничих запасів. Він показує кількість оборотів коштів, інвестованих у запаси й вимірюється в кількості оборотів за рік. Так, період, протягом якого запаси трансформуються в кошти за 2019 рік складає 15 днів, що на 13 днів більше, ніж у 2016 році. Показником, який має найгірше значення, є коефіцієнт обертання грошових коштів. Він показує скільки виручки припадає на одиницю обігових коштів. Так, у 2019 році обіговість склала 2,71 обороти на рік. Іншими словами, тривалість одного обороту триває майже 133 дні, що більше в порівнянні з 2016 роком на 14 днів. Аналіз таблиці 2.3 показує, що коефіцієнт обертання власного капіталу протягом періоду зменшився, що свідчить про погіршення ділової активності в розрізі пасивів. Але необхідно звернути увагу на те, що значення цього показника перевищує значення оборотності оборотних активів, що означає перевищення продажів над вкладеним капіталом і може призвести до суттєвого зростання фінансового ризику в майбутньому.

Таблиця 2.6

Аналіз показників майнового стану ПАТ «Яготинський маслозавод»

Показник	Нормативне значення	2016	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення			
		тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Майно підприємства	Збільшення	703633	960957	1217950	1357108	257324	256993	139158	653475
Частка основних засобів в активах	Зменшення	0,4548	0,4005	0,4081	0,4092	-0,0543	0,0076	0,0012	-0,0456
Коефіцієнт зносу основних засобів	Зменшення	0,4517	0,4436	0,4186	0,4603	-0,0081	-0,0251	0,0418	0,0086
Фондовіддача	Збільшення	0,5483	0,5564	0,5814	0,5397	0,0081	0,0251	-0,0418	-0,0086
Фондомісткість	Зменшення	11,992	13,892	12,728	11,876	1,9005	-1,1649	-0,8520	-0,1164
Індекс постійного активу	Зменшення	0,0834	0,0720	0,0786	0,0842	-0,0114	0,0066	0,0056	0,0008
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	$\geq 0,5$	0,7713	0,7336	0,8054	0,7584	-0,0377	0,0717	-0,0469	-0,0129
Коефіцієнт мобільності активів	Збільшення	0,2494	0,2228	0,2373	0,2209	-0,0265	0,0144	-0,0164	-0,0285
Коефіцієнт оновлення основних засобів	Збільшення	0,1146	0,1685	0,2256	0,1051	0,0540	0,0571	-0,1205	-0,0094

Джерело: складено автором

Основні засоби служать матеріально-технічною базою виробництва, фундаментом його вдосконалення й розвитку. Важливим фактором підвищення ефективності діяльності підприємства є стан і використання основних засобів. Для забезпечення відтворення основних засобів важливе значення має вивчення їхнього стану та використання. Важливим фактором підвищення ефективності діяльності підприємства є стан і використання основних засобів. Щоб охарактеризувати забезпечення, стан та ефективність використання основних засобів використаємо дані з таблиці 2.6.

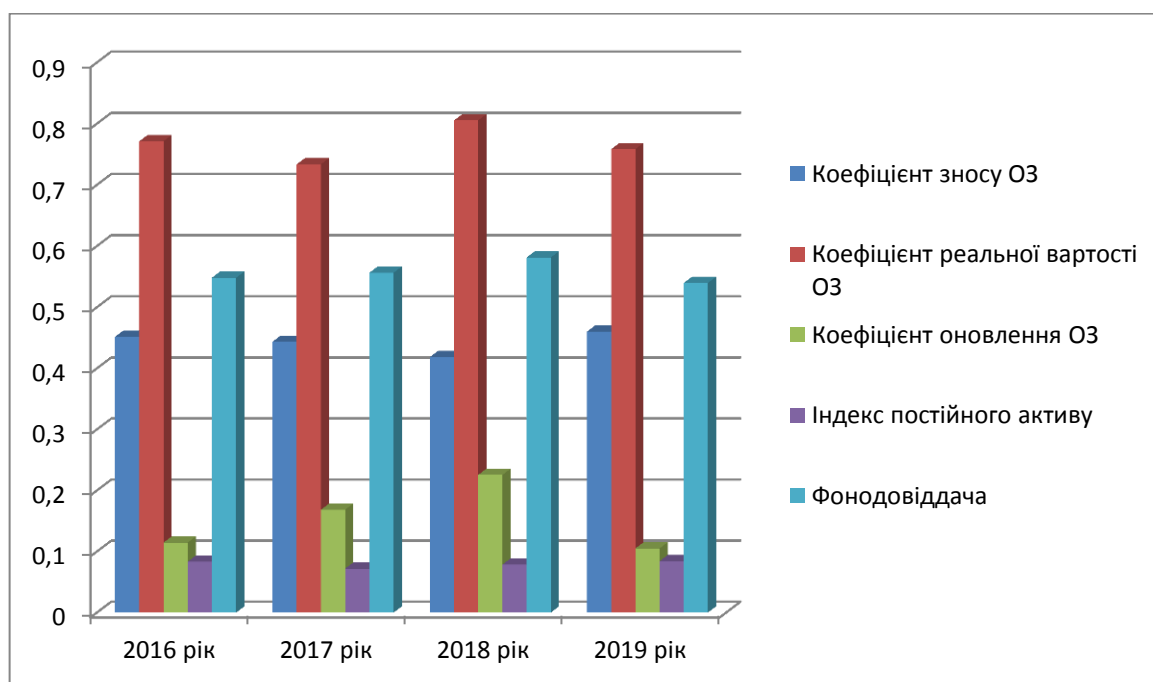

Рис. 2.2. Діаграма майнового стану ПАТ «Яготинський маслозавод» за 2016 – 2019 рр.

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.6

Згідно рис.2.2 можна сказати, що валюта балансу протягом аналізованого періоду збільшилася, тобто сукупна вартість активів ПАТ «Яготинський маслозавод» зросла на 653475 тис. грн.

Проаналізувавши таблицю 2.6, можемо дійти до таких висновків, що стан основних засобів в цілому не погіршився. Про це свідчить зменшення частки основних засобів в активах, тобто частка коштів, інвестованих в основні засоби збільшилася на 10,03%, зменшення коефіцієнта зносу та спостерігається позитивна

динаміка коефіцієнта реальної вартості основних засобів. Однак, рівень фізичного оновлення основних фондів протягом 2016 – 2018 рр. збільшувався, що є позитивним для підприємства. Фондомісткість у 2019 році порівняно з 2018 роком знизилася на 0,8520 тис. грн., що характеризує економію праці, уречевлену в основні засоби, що беруть участь у виробничому процесі. Фондовіддача показує ефективність використання основних засобів, але протягом аналізованого року даний показник знизився на 15,7%.

Отже, аналіз фінансового стану є невід’ємною частиною в результативності ПАТ «Яготинський маслозавод». Тому було проаналізовано фінансову стійкість, рентабельність, майновий стан та ділову активність.

2.3. Оцінка методів ефективної діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод»

Результат діяльності підприємства показує його прибуток або збиток. Для оцінки ефективної діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод» слід проаналізувати: основний капітал підприємства, чистий дохід від реалізації продукції, валовий прибуток, чистий прибуток, дохідність на акцію, рентабельність капіталу тощо.

Структура та аналіз капіталу підприємства, що знаходиться в пасивній стороні балансу, характеризує його стан, адже, капітал є важливою фінансовою складовою. Аналіз пасивної частини є важливим для підприємства, тому що підприємство має знати про стан і структуру джерела фінансування активів. Власний капітал виконує такі основні функції: кредитоспроможність, довгострокове фінансування, незалежність, інвестування тощо.

Власний капітал – це власні джерела підприємства, які використовуються для фінансування та функціонування підприємства, що в кінцевому результаті принесе підприємству прибуток. Якщо власний капітал відноситься до статті I пасиву, то до основного капіталу відносять такі статті балансу: статті I та III активної частини балансу, а саме: суми підсумку за цими розділами. На динаміку капіталу впливає багато факторів: виробнича, маркетингова, фінансова діяльність підприємства та багато інших. Розглянемо структуру власного капіталу в аналітичній таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Аналіз динаміки і структури власного капіталу ПАТ «Яготинський маслозавод»

Показник	2016		2017		2018		2019		Абсолютне відхилення			
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2016/ 2017	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Статутний капітал	3797	1,61	3797	0,95	3797	0,84	3797	0,72	0	0	0	0
Резервний капітал	2000	0,85	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-2000	0	0	-2000
Інший додатковий капітал	4395	1,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-4395	0	0	-4395
Нерозподілений прибуток	226316	95,69	397186	99,05	450918	99,16	524553	99,28	170870	53732	73635	298237
Усього за розділом І	236508	100	400983	100	454715	100	528350	100	164475	53732	73635	291842
Показник	2016		2017		2018		2019		Відносне відхилення			
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2016/ 2017	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Статутний капітал	3797	1,61	3797	0,95	3797	0,84	3797	0,72	0	0	0	0
Резервний капітал	2000	0,85	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-100	0	0	-100
Інший додатковий капітал	4395	1,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-100	0	0	-100
Нерозподілений прибуток	226316	95,69	397186	99,05	450918	99,16	524553	99,28	75,5006	13,5282	16,33	131,779
Усього за розділом І	236508	100	400983	100	454715	100	528350	100	69,5431	13,4001	16,1937	123,396
Показник	2016		2017		2018		2019		Структурне відхилення			
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2016/ 2017	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Статутний капітал	3797	1,61	3797	0,95	3797	0,84	3797	0,72	-0,66	-0,11	-0,12	-0,89
Резервний капітал	2000	0,85	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-0,85	0,00	0,00	-0,85
Інший додатковий капітал	4395	1,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-1,86	0,00	0,00	-1,86
Нерозподілений прибуток	226316	95,69	397186	99,05	450918	99,16	524553	99,28	3,36	0,11	0,12	3,59
Усього за розділом І	236508	100	400983	100	454715	100	528350	100	0,00	0,00	0,00	0,00

Джерело: складено автором

Згідно таблиці 2.7, протягом 2016 – 2019 рр. власний капітал підприємства збільшився на 291842 тис грн або на 123,39% та досягнув значення 528350 тис. грн. Власний капітал змінюється за рахунок нерозподіленого прибутку, адже, нерозподілений прибуток збільшився на 298237 тис. грн., що станом на 2019 рік становив 524553 тис. грн. (99,28%). Окрім цього, в 2016 році в ПАТ «Яготинський маслозавод» було зареєстровано резервний капітал та капітал в дооцінках, що становили 0,85% та 1,86% власного капіталу. Ніяких змін не було виявлено в структурі власного капіталу. Частка статутного капіталу в власному капіталі ПАТ «Яготинський маслозавод» становить 0,72% на 2019 рік, що вказує на зменшення активності підприємства на фінансовому ринку.

Інформаційною базою для показників, що визначають обсяг чистого прибутку є Звіт про фінансові результати. Порівнявши фінансові результати діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод» за 2016 – 2019 рр. (таб.2.8), можна дійти до таких висновків, що дане підприємство є прибутковим і на 2019 рік чистий прибуток ставить 184741 тис. грн., але порівняно з 2018 роком чистий прибуток зменшився на 68968 тис. грн., хоча до 2018 року спостерігалось зростання прибутку.

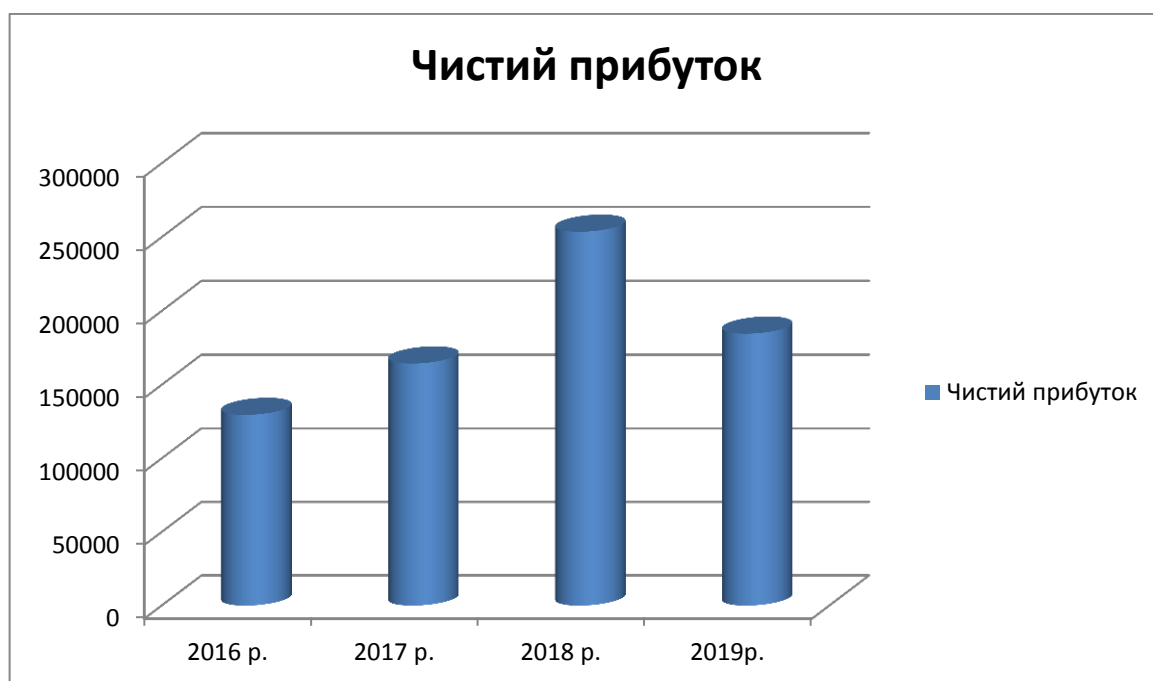

Рис. 2.3 Динаміка зміни чистого прибутку ПАТ «Яготинський маслозавод»

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.8

Таблиця 2.8

Динаміка показників, що визначає обсяг чистого прибутку ПАТ «Яготинський маслозавод»

Показник	Роки				2017/2016		2018/2017		2019/2018	
	2016	2017	2018	2019	Абсолютна зміна (тис. грн)	Темп зміни, %	Абсолютна зміна (тис. грн)	Темп зміни, %	Абсолютна зміна (тис. грн)	Темп зміни, %
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2024684	2706103	3201672	3495741	681419	33,66	495569	18,31	294069	9,18
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1521831	2052854	2342351	2566752	531023	34,89	289497	14,10	224401	9,58
Валовий прибуток	502853	653249	859321	928989	150396	29,91	206072	31,55	69668	8,11
Інші операційні доходи	4568	3220	5034	5869	-1348	-29,51	1814	56,34	835	16,59
Адміністративні витрати	18457	22668	26531	33139	4211	22,82	3863	17,04	6608	24,91
Витрати на збут	268928	363425	446501	581379	94497	35,14	83076	22,86	134878	30,21
Інші операційні витрати	13132	10940	23455	22961	-2192	-16,69	12515	114,40	-494	-2,11
Фінансові результати від операційної діяльності	206904	259436	367868	297379	52532	25,39	108432	41,80	-70489	-19,16
Інші фінансові доходи	4289	3382	5477	3503	-907	-21,15	2095	61,95	-1974	-36,04
Інші доходи	792	619	116	19	-173	-21,84	-503	-81,26	-97	-83,62
Фінансові витрати	53774	62046	62482	79520	8272	15,38	436	0,70	17038	27,27
Інші витрати	152	688	1421	3	536	352,63	733	106,54	-1418	-99,79
Фінансові до оподаткування: прибуток (збиток)	158059	200703	309558	221378	42644	26,98	108855	54,24	-88180	-28,49
Податок на прибуток	28428	36180	55849	36637	7752	27,27	19669	54,36	-19212	-34,40
Чистий прибуток	129631	164523	253709	184741	34892	26,92	89186	54,21	-68968	-27,18

Основними показниками прибутковості діяльності ПАТ «Яготинський маслозавод» є показники рентабельності, що зображені в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

**Динаміка приросту показників рентабельності ПАТ «Яготинський
маслозавод»**

Показники	Роки				Темп приросту, %			
	2016	2017	2018	2019	2016/2017	2018/2017	2019/2018	2019/2016
Рентабельність валового прибутку, %	5%	24%	27%	27%	-1%	3%	0%	2%
Рентабельність операційного прибутку, %	10%	10%	11%	9%	-1%	2%	-3%	-2%
Маржа чистого прибутку, %	6%	6%	8%	5%	0%	2%	-3%	-1%
Рентабельність виробництва, %	9%	8%	11%	7%	-1%	3%	-4%	-1%
Дохідність на акцію, грн/шт.	58,5	0	0	0	-358,5	0	0	-358,5
Рентабельність активів, %	9%	20%	23%	14%	0%	4%	-9%	-5%
Рентабельність капіталу, %	8%	52%	59%	38%	-7%	8%	-22%	-21%

Джерело: складено автором

Виходячи з таблиці 2.9, показники рентабельності ПАТ «Яготинський маслозавод» визначають ефективність використання як вкладеного капіталу, так і активів. За аналізований період рентабельність валового прибутку зростає і протягом 2018 – 2019 рр. даний показник є незмінним (27%). Крім того, нормативне значення рентабельності операційного прибутку – 5%, але підприємство має вищі показники, що є позитивним, тому що це показує ефективність використання та управління витратами.

Не можна не помітити маржу чистого прибутку, яка перевищує нормативне значення (1%), тобто у 2019 році чистий прибуток компанії зріс на 5% при підвищенні рівня збуту на одну гривню.

Отже, всі вище зазначені показники є основними вимірниками ефективності діяльності підприємства та за допомогою яких можна визначити чи є підприємство прибутковим / збитковим.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»)

3.1. Напрями удосконалення ефективної діяльності підприємства

Управління промисловими підприємствами в сучасних умовах вимагає від їх керівників, враховуючи все більшу кількість різноманітних факторів, розуміння різних процесів у компанії. Сучасний управлінець повинен зосередитись на створенні ефективних економічних підприємств, пов'язаних із глобальними економічними процесами та державною економічною політикою.

Для оцінки економічної політики компанії слід враховувати:

- 1) ефективність виробництва (продуктивність праці, фондівіддача, вихід продукції, трудомісткість, фондомісткість, коефіцієнти споживання);
- 2) ефективність господарської діяльності (маржинальні витрати, частка поточних витрат у доходах від продажів, частка операційного доходу в доході від реалізації, постійний коефіцієнт відшкодування витрат доходу від реалізації продукції);
- 3) ефективність фінансово-господарської діяльності (коефіцієнт ділової активності, рентабельність продажу, рентабельність щодо власного капіталу) [33].

Загальний принцип розрахунку показників ефективності полягає в тому, що вони співвідносять отримані результат та ресурси, витрачені на отримання цього результату.

Сучасна компанія повинна розробляти та оновлювати кадрову політику, дотримуючись системного підходу. Важливо розуміти, що потрібно інвестувати в людські ресурси. Тільки тоді компанія зможе зайняти своє законне становище на ринку, буде продовжувати зростати.

Найважливішими показниками ефективності кадрової політики є досягнення стратегічних цілей компанії [34].

Ефективність виробництва має спорідненість визначення і використання для проведення аналітичних оцінок і управлінських рішень. Враховуючи це важливим моментом є розподіл за ознаками відповідних видів ефективності, кожен з яких має певне практичне значення.

Ці види ефективності виробництва виокремлюються найчастіше за різноманітністю отримуваних ефектів господарської діяльності підприємства. В першу чергу ефект виробництва існує економічний або соціальний.

Економічний ефект представляє собою різні вартісні показники, що характеризують проміжні і кінцеві результати виробництва на підприємстві. До таких показників можна віднести обсяги товарної, чистої або реалізованої продукції, розмір отриманого прибутку, економія тих чи інших видів виробничих ресурсів або загальна економія від зниження собівартості продукції тощо.

Завдяки соціальному ефекту ми можемо спостерігати зменшення тривалості робочого тижня, збільшення кількості нових робочих місць та рівня зайнятості людей, покращення умов праці, стану оточуючого середовища, загальної безпеки життя тощо. Наслідки від соціального ефекту можуть бути як позитивними, так і негативними (наприклад, посилення інфляції, поява безробіття, погіршення екологічних показників). Особливістю є те, що багато з них не піддається кількісному вимірюванню. Через це на підприємствах визначають, оцінюють та регулюють (в межах можливостей) як економічну, так і соціальну продуктивність системи виробництва.

В результаті здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства, запровадження вигідних певних технічних, організаційних чи економічних заходів виникає разовий ефект. Однак майже завжди цей початковий ефект можна повторити та примножити завдяки багатосторонньому та багаторазовому використанню таких заходів не лише на цьому, але й на інших підприємствах та сферах діяльності. Саме завдяки цьому визначення та оцінка так званого

мультиплікативного ефекту, який має свої специфічні форми прояву, набуває дуже важливого практичного значення.

Класифікація великої різноманітності чинників зростання ефективності (продуктивності) може здійснюватися за трьома ознаками, які зображено на рис. 3.1.

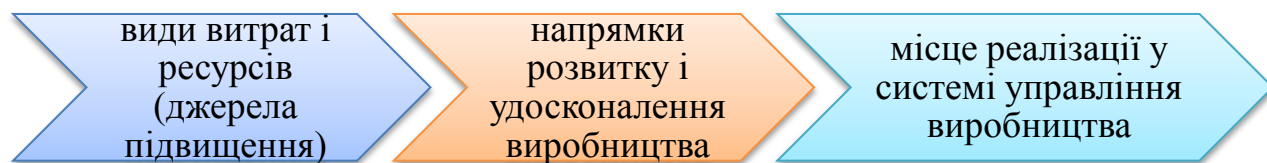

Рис. 3.1 Класифікаційні ознаки чинників зростання продуктивності

Групування факторів за першою ознакою дозволяє досить чітко визначити джерела ефективності: збільшення продуктивності праці (економія затрат праці), зменшення фондомісткості (капіталомісткості) та матеріаломісткості продукції, поліпшення використання природних ресурсів.

Активне використання цих джерел для підвищення ефективності виробництва передбачає здійснення комплексу заходів, які за своїм змістом характеризують основні напрямки розвитку та вдосконалення виробництва (друга ознака групування факторів).

Визначальними напрямками є насамперед прискорення науково-технічного та організаційного прогресу (створення нових та вдосконалення існуючих технологій, конструкційних матеріалів, інструментів та кінцевої продукції; механізація та автоматизація виробничих процесів; впровадження передових методів та форм організації виробництва та робоча сила; побутовий та регулювальний ринковий механізм управління).

Практично важливішою має бути класифікація факторів ефективності за місцем реалізації в системі управління виробництвом (третя ознака групування факторів), особливо виділення двох категорій факторів – внутрішніх (внутрішньовиробничих) та зовнішніх (народногосподарських), а також поділ внутрішніх факторів на так звані «тверді фактори» і «м'які фактори». Класифікація внутрішніх факторів на «тверді» і «м'які» є, природно, досить умовною і незвичною, але широко відомою і застосовується на підприємствах зарубіжних країн.

Назви «твердий» і «м'який» фактори запозичені з англійської комп'ютерної технології, згідно з якою комп'ютер називають «твердим товаром», а програмне забезпечення – «м'яким товаром». У цьому випадку під «твердими факторами» маються на увазі ті, які можна виміряти і мають фізичні параметри, а під «м'якими» – ті, які не можна відчувати фізично, але мають величезне значення для економічного управління виробництвом (наприклад, інформація, знання та кваліфікація персоналу, методи та системи організації різних процесів тощо).

3.2. Оцінка використання кредитування як метод підвищення ефективної діяльності підприємства

Нестача власних коштів спонукає підприємства до взяття позикових коштів, які сприяють підвищенню ефективної діяльності підприємства через отримання певних результатів від отриманих кредитних ресурсів. Кредитоспроможність – наявність у позичальника (контрагента банку) передумов для проведення кредитної операції і його спроможність повернути борг у повному обсязі та в обумовлені договором строки [26].

Кредитоспроможність тісно пов'язана з фінансово – господарським станом підприємства, адже, фінансовий стан показує забезпеченість підприємства фінансовими ресурсами, які необхідні для повного функціонування, окрім цього, характеризує прибутковість, платоспроможність та фінансову стабільність підприємства.

В ефективному використанні позикових коштів зацікавлені обидві сторони кредитного процесу, тому необхідно визначити чи отримує підприємство позитивні результати від залучених коштів та їх використання. Розглянемо декілька варіантів банків, які можуть відкрити кредит для ПАТ «Яготинський маслозавод» (табл. 3.1). Отже, підприємство планує відкрити новий фірмовий магазин. Для цього необхідно знайти відповідне приміщення, придбати обладнання для функціонування магазину, найняти працівників тощо. Залучений капітал – 332 020 грн., кредит взято під заставу майна на 2 роки.

Таблиця 3.1

Варіанти кредитування ПАТ «Яготинський маслозавод»

Назва банку	Ставка кредиту, %	Тіла кредиту, грн.	Відсотки до погашення, грн.	Загальний платіж, грн.
ПУМБ	15	332 020	51 879,20	383 899,20
Ощадбанк	12,25	332 020	42 368,30	374 388,30
Приватбанк	13	332 020	44 962,20	376 982,20

Джерело: складено автором

Щоб визначити витрати, пов'язані з кредитом, необхідно вибрати метод за яким підприємству вигідніше розраховуватися з банком. Кредитний калькулятор є одним найшвидшим метод визначення витрат. Кредитний калькулятор розрахує приблизну суму щомісячних платежів по поверненню кредиту та відсотків за користуванням кредитом. Згідно даних наведених в додатку И, розрахованих ануїтетною та стандартною системою нарахування відсотків, можна зробити висновок, що доречно отримати кредит від банку «Ощадбанк».

Так як підприємство використовує залучений капітал, у формі банківських кредитів, то інструментом визначення ефективності використання кредитування є ефект фінансового левериджу, який охарактеризує вплив позичених коштів на коефіцієнт рентабельності власного капіталу. Ефект фінансового левериджу розраховується за такою формулою:

$$\text{ЕФЛ} = (1 - \Pi) \times (P_a - C_k) \times \text{ПК/ВК}, \quad (3.1)$$

де : P_a – валова рентабельність активів;

C_k – середня розрахункова ставка процента за кредит;

ПК – позиковий капітал, грн;

ВК – власний капітал, грн;

$(1 - \Pi)$ – податковий коректор (при податку 18 %).

$$\text{ЕФЛ} = (1 - 0,18) \times (297379 / ((1217950 + 1357108) / 2) - 0,1225) \times ((609615 + 219143) / 3797) = 19,41\%$$

З цього можна зробити висновок, що рентабельність власного капіталу зросте на 19,41 %, що є вигідним для підприємства, тому ПАТ «Яготинський маслозавод» може залучати кошти на таких умовах.

Для ПАТ «Яготинський маслозавод» є важливим і формування оборотних коштів, тому в таблиці 3.2 наведені всі необхідні дані складу та структури оборотних коштів.

Проаналізувавши дану таблицю, можна дійти до висновку, що в 2019 році дебіторська заборгованість за товари, послуги, роботи складає найбільшу питому вагу (43,39%) у складі та структурі оборотних коштів ПАТ «Яготинський маслозавод» за рахунок зменшення дебіторської заборгованості за розрахунками.

Таблиця 3.2

**Структура оборотних коштів ПАТ «Яготинський маслозавод»
за 2018 – 2019 рр.**

Стаття	Роки				Відхилення	
	2018		2019			
	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	+/-	%
1	2	3	4	5	6	7
Виробничі запаси	70728	8,31	68487	7,16	-2241	-1,14
Незавершене виробництво	6042	0,71	4990	0,52	-1052	-0,19
Готова продукція	30856	3,62	30989	3,24	133	-0,38
Товари	3724	0,44	2457	0,26	-1267	-0,18
Дебіторська заборгованість за товари, послуги, роботи	315882	37,09	414886	43,39	99004	6,29
Дебіторська заборгованість за розрахунками	389246	45,71	407571	42,62	18325	-3,09
Інша поточна дебіторська заборгованість	913	0,11	7416	0,78	6503	0,67
Грошові кошти та їх еквіваленти	33152	3,89	19270	2,02	-13882	-1,88
Інші оборотні активи	1011	0,12	130	0,01	-881	-0,11
Всього	851554	100	956196	100	104642	0,00

Джерело: складено автором

Згідно таблиці 3.2 дебіторська заборгованість за товари, послуги, роботи зросла на 99004 тис. грн. у 2019 році порівняно з 2018 роком, тому, як варіант, підприємство може використати факторинг.

Факторинг – це фінансування під відступлення права грошової вимоги, за якого одна сторона (фактор) передає грошові кошти в розпорядження другій стороні (клієнта) за плату, а клієнт відступає факторові своє право грошової вимоги до третьої особи (боржника) [27].

Щоб розрахувати факторинг для ПАТ «Яготинський маслозавод» необхідні такі дані: сума дебіторської заборгованості – 829 873 тис. грн., термін обертання дебіторської заборгованості – 90 днів, відсотки та комісії банку «Райффайзен Банк Аваль» та факторингової компанії ТОВ «Факторинг Фінанс». Факторинговий відсоток в «Райффайзен Банк Аваль» складає 26% з комісією за надані послуги 0,5 – 1%, а факторингова відсоток в ТОВ «Факторинг Фінанс» – 25% (табл. 3.3, 3.4).

Таблиця 3.3

Загальні затрати за факторинговою операцією у «Райффайзен Банк Аваль»

№	Показник	Формула для розрахунку	Розрахунок	Сума, грн
1	Факторинговий процент	Позичкові кошти × реальна процентна ставка за факторингом	$829873000 \times 0,26 \times 90 / 365$	53 202 817
2	Комісія	Сума дебіторської заборгованості × відсоток комісійних	$829873000 \times 1\%$	8 298 730
Всього				61 501 547

Джерело: складено автором

Таблиця 3.4

Загальні затрати за факторинговою операцією у ТОВ «Факторинг Фінанс»

№	Показник	Формула для розрахунку	Розрахунок	Сума, грн
1	Факторинговий процент	Позичкові кошти × реальна процентна ставка за факторингом	$829873000 \times 0,25 \times 90 / 365$	51 156 555
2	Комісія	Сума дебіторської заборгованості × відсоток комісійних	-	-
Всього				51 156 555

Джерело: складено автором

Отже, згідно таблиць, загальна плата за факторинг у «Райффайзен Банк Аваль» складає 61 501 547 грн., а у «Факторинг Фінанс» – 51 156 555 грн. Відповідно до даних розрахунків вигідно ПАТ «Яготинський маслозавод» звернутися до факторингової компанії, оскільки в банку більший відсоток за надання фінансової послуги. Оборотні кошти є невід'ємною частиною підприємства, адже правильне управління ними покращує ефективність діяльності підприємства.

3.3. Фінансове планування як метод вдосконалення діяльності підприємства

Фінансове планування – це процес розробки системи фінансових планів, який полягає у визначенні фінансових цілей, плануванні всіх доходів та витрат, руху грошових коштів, в розрізі як напрямків бізнесу підприємства, так і за видами діяльності. Метою є забезпечення поточної діяльності та розвитку підприємства в горизонті планованого періоду.

Фінансове планування є складовою частиною загального процесу планування і, отже, управлінського процесу, здійснюваного менеджментом підприємства. Його головними етапами виділяють наступне:

- аналіз інвестиційних можливостей і можливостей фінансування, якими володіє компанія;
- прогнозування наслідків поточних рішень, щоб уникнути несподіванок і зрозуміти зв'язок між поточними і майбутніми рішеннями;
- обґрунтування обраного варіанта з ряду можливих рішень (цей варіант і буде представлений в остаточній редакції плану);
- оцінки результатів, досягнутих компанією, в порівнянні з цілями, встановленими у фінансовому плані.

Фінансове планування тісно пов'язане і спирається на маркетинговий, виробничий і інші плани підприємства, підпорядковується місії і загальної стратегії підприємства: ніякі фінансові прогнози не знайдуть практичну цінність до тих пір, поки не опрацьовані виробничі і маркетингові рішення. Фінансові плани будуть нереальні, якщо недосяжні поставлені маркетингові цілі, фінансові плани можуть бути неприйнятні, якщо умови досяжності цільових фінансових показників не вигідні для підприємства в довгостроковому періоді.

Одним із етапів фінансового планування є складання інвестиційного проекту.

Маючи дані про підприємство, є пропозиція для відкриття фірмового магазину, в якому буде можливість продавати власний товар за нижчими цінами ніж у конкурентів. Існує кілька основних напрямків, на які варто орієнтуватися при відкритті свого магазину і які варто передбачити при складанні бізнес-плану:

- магазин з великим асортиментом товару;
- магазин з низькими цінами;
- магазин з найвищою якістю обслуговування.

Продукти харчування – це така категорія товарів, без якої не обходиться ні одна людина, причому щодня. Саме тому, це один з найбільш вигідних проектів, адже попит на продукти постійний. Перевагою власного магазину є можливість продавати товари за нижчими цінами тому що немає затрат на посередників. Це призведе до більшого попиту саме на товар цього магазину. Якщо такі магазини побудувати чи орендувати в житлових або в комерційних районах, то це забезпечить підприємство високими продажами і, само собою, високими доходами.

Потрібно знайти відповідне приміщення для розташування магазину. Магазин можна побудувати чи орендувати. Площа для такого магазину повинна бути в межах 40 квадратних метрів, 32 квадратних метрів яких займає торгова площа і 8 квадратних метрів – складське приміщення.

Пропонується орендувати магазин у Києві в Печерському районі розміром 45 квадратних метрів. Місячна плата оренди становить 25000 грн. [35] Далі, потрібно придбати обладнання для повного функціонування магазину (таблиця 3.5).

Таблиця 3.5

Рахунок капітальних витрат на створення магазину

Перелік витрат	Кількість штук	Ціна, грн.	Сума, грн.
Ремонт			60000
Холодильна вітрина	4	20000	80000
Камера холодильна	1	50000	50000
Електронні торговельні ваги	2	1500	3000
Касовий апарат	2	5000	10000
Грошовий ящик	1	1500	1500
Інші витрати (поліетиленові пакети, медичні маски, засіб для дезінфекції рук та інші витрати)			3000
Виготовлення і розміщення вивіски, зовнішня реклама	1	15000	15000
Всього витрат			222500

Джерело: Складено та розроблено автором на основі власних розрахунків [36 - 39].

Далі потрібно найняти працівників. Для такого магазину вистачить п'ять працівників. Це будуть: три продавці, адміністратор та бухгалтер. Розрахунки по заробітній платі наведені в таблиці 3.6

Згідно розрахунку, заробітна плата продавця становитиме 12 000 грн., адміністратора та бухгалтера по 15 000 грн. Розрахуємо податок на доходи фізичних осіб: $12\,000 \times 18\% = 2\,160$ грн., $15\,000 \times 18\% = 2\,700$ грн. Далі розрахуємо військовий збір: $12\,000 \times 1,5\% = 180$ грн., $15\,000 \times 1,5\% = 225$ грн. Тоді виплати продавця складатимуть $12\,000 - 2\,160 - 180 = 9\,660$ грн., а виплати адміністратору та бухгалтеру складатимуть $15\,000 - 2\,700 - 225 = 12\,075$ грн.

Наступний етап – це розрахунок амортизаційних відрахувань.

Амортизація – систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації) [40]. Вартість, яка амортизується – первісна або переоцінена вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості. Для зручного нарахування амортизаційних відрахувань можна обрати прямолінійний метод нарахування амортизації. Прямолінійний метод амортизації, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яке амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів.

Таблиця 3.6

Розрахунок оплати праці працівників магазину за рік роботи

Посада	Кількість осіб	Місячний оклад	ПДФО (18%)	Військовий збір (1,5%)	Всього утримань	До виплати працівнику(-ам)	ЄСВ (22%)	Загальне податкове навантаження	Орієнтовна сума нарахованої заробітної плати за 12 місяців роботи, грн.	Орієнтовна сума ПДФО за 12 місяців роботи, грн.	Орієнтовна сума ЄСВ за 12 місяців роботи, грн.	Орієнтовна сума отриманої заробітної плати за 12 місяців роботи, грн.	Орієнтовна сума загально за податкового навантаження
Продавець	3	36000	6480	540	7020	28980	7920	14940	432000	77760	95040	347760	179280
Адміністратор	1	15000	2700	225	2925	12075	3300	6225	180000	32400	39600	144900	74700
Бухгалтер	1	15000	2700	225	2925	12075	3300	6225	180000	32400	39600	144900	74700
Всього		66000	11880	990	12870	53130	14520	27390	792000	142560	174240	637560	328680

Джерело: складено автором

Нарахуємо суму амортизаційних відрахувань на придбані підприємством основних засобів.

Таблиця 3.7

Сума амортизаційних відрахувань на придбане для магазину приладів

№	Назва об'єкту	Кількість штук	Ціна, грн.	Термін корисного використання, рік	Сума амортизаційних відрахувань за рік, грн.
1	Холодильна вітрина	4	20000	10	8000
2	Камера холодильна	1	50000	10	5000
3	Електронні торговельні ваги	2	1500	10	300
4	Касовий апарат	2	5000	10	1000
5	Грошовий ящик	1	1500	10	150
6	Капітальний ремонт	1	60000	10	6000
7	Виготовлення і розміщення вивіски, а також – зовнішня реклама	1	15000	5	3000
Всього витрат					23450

Джерело: Складено автором на основі власних розрахунків

На основі попередніх розрахунків визначимо суму початкових інвестицій, що необхідні для відкриття магазину (таблиця 3.8)

Таблиця 3.8

Початкові інвестиції для відкриття фірмового магазину

№	Статті витрат	Сума, грн.
1	2	3
1	Оренда приміщення	25000
2	Капітальні витрати	222500
1	2	3
3	Фонд заробітної плати	80520
4	Комунальні платежі	4000
Всього		332020

Джерело: Створено автором на основі власних розрахунків.

Визначимо ціни на товари, але для початку потрібно визначити ціни у конкурентів.

Таблиця 3.9

Середнє значення цін на товари у конкурентів

Асортиментна група	Ціна за 1 кг.
Молоко питне	35
Кисломолочна продукція	87
Сирно-творожна продукція	217

Джерело: складено автором на основі досліджень [41 - 43].

На основі попередніх розрахунків визначимо витрати, що необхідні для ефективного функціонування магазину впродовж двох років (таблиця 3.10).

Таблиця 3.10

План витрат на 2019 – 2022 рр.

№	Показники	Рік	
		2021	2022
1	Відвантаження продукції	703902	902088
2	Фонд заробітної плати	966240	966240
3	Відрахування на амортизацію	23450	23450
4	Комунальні платежі	48000	48000
5	Оренда приміщення	300000	300000
6	Інші витрати	36000	36000
Всього		2077592	2275778

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків.

Зробимо прогноз майбутнього доходу від реалізації продукції на два роки, враховуючи, що ПДВ становить 20%, а податок на прибуток – 18%.

Таблиця 3.11

Прогнозований прибуток фірмового магазину від реалізації продукції

№	Показники	Рік	
		2021	2022
1	Чистий дохід від реалізації продукції	2027250	2596750
2	Собівартість реалізації продукції	2041592	2239778
3	Валовий прибуток (збиток)	(14342)	356972
4	Інші операційні витрати	36000	36000
5	Прибуток (збиток)	(50342)	320972
6	Податок на прибуток	0	57774,96
7	Чистий прибуток (збиток)	(50342)	263197,04

Джерело: Складено автором на основі власних розрахунків.

Розрахуємо показники ефективності проекту та визначимо доцільність запропонованого проекту фірмового магазину. Враховуючи, що для реалізації проекту необхідні 332020 тис. грн., в якості одноразових початкових інвестицій. Отже, в таблиці 3.12 представлений прогноз показників ефективності на два роки функціонування магазину молочної продукції.

Таблиця 3.12

Показники ефективності проекту відкриття фірмового магазину

Показники	Рік			Всього
	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5
Інвестиції, грн.	332020			332020
Приріст амортизаційних відрахувань, грн.		23450	23450	46900
Повні витрати, грн.		2077592	2275778	4353370
Обсяг реалізації, грн.		703902	902088	1605990
Додатковий операційний прибуток, грн.		0	0	0
ПДВ, грн.		405450	519350	924800
Прибуток до оподаткування, грн.		-50342	320972	270630
Податок на прибуток, грн.		0	57774,96	57774,96
Чистий прибуток, тис. грн.		-50342	263197,04	
Термін окупності				1,45
Рентабельність реалізованої продукції, %		-	10,14	
Рентабельність продукції, %		-	11,75	
Чистий грошовий потік, грн.		-100322	99317,04	

Джерело: Складено автором на основі власних розрахунків.

З таблиці 3.12 можна зробити висновок про доцільність відкриття фірмового магазину. Так як вже в 2022 році отримаємо прибуток 263197,04 грн. Чистий приведений дохід 2596750 грн., тобто більше 0.

Порівняємо основні показники Яготинського маслозавода до впровадження запропонованого заходу з показниками після запровадження заходу (таблиця 3.13).

Таблиця 3.13

Вплив запропонованих заходів на основні показники діяльності ПАТ

«Яготинський маслозавод»

№	Показник	До впроваджен ня	Після впроваджен ня на 1-й рік	Після впроваджен ня на 2-й рік	Різниця в порівнянні з роком до інвестицій		Різниця в порівнянні з першим роком інвестицій	
					+/-	%	+/-	%
1	Чистий дохід	3495741	5522991	6092491	2027250	57,99	569500	10,31
2	Собівартість реалізованої продукції	2566752	4608344	4806530	1486,5	79,54	198186	4,30
3	Валовий прибуток	928989	914647	1285961	555,13	-1,54	371314	40,60
4	Фінансові результати від операційної діяльності	297279	246937	618251	197,82	-16,93	371314	150,37
5	Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	297279	246937	618251	197,82	-16,93	371314	150,37
6	Податок на прибуток	36637	36637	94411,96	27,39	0,00	57774,96	157,70
7	Чистий прибуток	184741	134399	447938,0 4	170,43	-27,25	313539,04	233,29
8	Рентабельність продукції, %	7,20	4,45	8,58	-3	-	4,1328129 75	-
9	Рентабельність продажу, %	5,28	3,54	6,60	-1,09	-	3,0598604 01	-

Джерело: Складено автором на основі власних розрахунків.

На основі даних таблиці 3.13 можна дійти висновку про підвищення загального рівня прибутковості Яготинського маслозавода завдяки реалізації запропонованих заходів, що позитивно вплине на фінансову стійкість підприємства.

ВИСНОВКИ

Економічна ефективність будь – якого підприємства відіграє основну роль в його діяльності , тому потрібно постійно шукати методи підвищення ефективності. Економічна ефективність - результативність економічної діяльності реалізації економічної діяльності підприємства, який є зіставленням результатів цієї діяльності з витратами на її здійснення, а також визначається відношенням результатів до витрат. Однак, на ефективність підприємства впливає низка чинників та факторів, які необхідно враховувати при підвищенні ефективності діяльності підприємства.

Отже, в роботі було проаналізовано методи оцінки ефективності діяльності підприємства на прикладі ПАТ «Яготинський маслозавод» за 2016 – 2019 роки. На основі проведеного дослідження можна дійти до таких висновків.

1. Під методами оцінки ефективності діяльності підприємства вважають низку правил і прийомів, які є необхідними для кожного підприємства у вирішенні проблем. Для досягнення позитивного результату використовують такі методи оцінки: якісний метод та кількісний метод.

2. Фінансовий стан підприємства показує ефективне використання підприємством ресурсної бази. При оцінці фінансового стану використовують різні методи аналізу та аналізу. При дослідженні фінансового стану підприємства оцінюється достовірність фінансового обліку та звітності, платоспроможність підприємства перед кредиторами, спрогнозувати стан підприємства в майбутньому тощо. На ефективність діяльності підприємства впливає як фактори (загальні і специфічні), так і чинники.

3. Визначено шляхи підвищення ефективної діяльності підприємства:

- а) зниження трудомісткості і підвищення продуктивності праці;
- б) зниження фондомісткості продукції;
- в) зниження матеріаломісткості продукції;
- г) раціональне використання природних ресурсів;
- д) активізація інвестиційної діяльності;

е) науково – технічний прогрес.

Основною задачею будь-якого підприємства в підвищенні ефективності є відповідність сучасним технологіям та підходам до управління виробництвом. Окрім цього, варто приділяти увагу реалізації та збуту продукції, тому що потреби споживачів змінюються дуже швидко.

4. Надано загальну характеристику ПАТ «Яготинський маслозавод», який є одним із лідерів у виробництві молочної продукції.

5. Проведено аналіз фінансового стану ПАТ «Яготинський маслозавод», який дозволив отримати інформацію про діяльність підприємства.

Показники фінансової стійкості показують наскільки підприємство є стабільним, доходи перевищують витрат, ефективно розпоряджається підприємство грошовими коштами тощо. Стан фінансової стійкості покращився, що є позитивним для підприємства. Власний оборотний капітал протягом 2016 – 2019 рр. має позитивну тенденцію, тобто це означає, що в цей період підприємству вистачає коштів для фінансування оборотних активів та для погашення зобов'язань в цей період, тобто знижує операційні ризики.

Рентабельність ПАТ «Яготинський маслозавод» за 2016 – 2019 рр. має негативну динаміку, тобто діяльність підприємства погіршилася. Рентабельність виробництва у 2019 році порівняно з 2016 роком зменшилася на 1,68%. Окрім цього, рентабельність операційної та звичайної діяльності, рентабельність власного капіталу, оборотних активів зменшилася протягом зазначеного періоду, що є досить негативним для підприємства.

Спостерігається погіршення всіх показників ділової активності ПАТ «Яготинський маслозавод», тобто підприємство займає нестійке положення на конкурентному ринку за результатами своєї діяльності протягом 2016 – 2019 рр. Підвищення даних показників можливе за рахунок розширення ринку збуту, асортименту, ефективного використання підприємством своїх ресурсів.

6. Власний капітал ПАТ «Яготинський маслозавод» збільшився на 291842 тис. грн. за рахунок нерозподіленого прибутку. У 2016 році було зареєстровано: капітал у дооцінках та резервний капітал. Аналіз Звіту про фінансовий результат показав,

що ПАТ «Яготинський маслозавод» є прибутковим. Чистий прибуток на 2019 рік становить 184741 тис. грн.

До оцінки ефективності діяльності підприємства відносяться показники прибутковості. Проведене дослідження показало, що рентабельність операційного прибутку має високі показники. Також маржа чистого прибутку, що показує виручку підприємства після вирахування всіх витрат, перевищує нормативне значення, що є позитивним для підприємства, однак порівнюючи з 2016 роком даний показник зменшується.

7. Проведено оцінку кредитування як метод підвищення ефективності діяльності підприємства. Відповідно до розрахунків кредитного калькулятора вигідним для підприємства буде взяти кредит в державному банку «Ощадбанк». Ефект фінансового левериджу характеризує збільшення рентабельності власного капіталу, тому використання залучених коштів у формі кредиту є вигідним для ПАТ «Яготинський маслозавод».

Однак, для ПАТ «Яготинський маслозавод» найвигіднішим буде звернутися до факторингової компанії ТОВ «Факторинг Фінанс», тому що в банку більші відсотки за надані фінансові послуги.

Кошти, які підприємство візьме у кредит, можна інвестувати в проект, який є в фінансовому плані. Для підвищення діяльності підприємства необхідно використовувати стратегію, яку підприємство може створити в залежності від своєї діяльності та фінансового стану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Осовська Г.В. Основи менеджменту / Г.В. Осовська// – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://library.if.ua/book/3/458.html>
2. Погребняк А.Ю., Петрик Я.О. Методи оцінювання ефективності діяльності підприємства / А.Ю Погребняк, Я.О. Петрик // Наук. журнал «Сучасні проблеми економіки і підприємництва». – Випуск 16, 2015. С. 292-298.
3. Шпинко О.В. Нагромадження основного капіталу як фактор конкурентоспроможності економіки. Економіка України/ О.В. Шпинко // – 2005. № 7. С. 23-35.
4. Слюсаренко О.О., Огородніков Д.Д., Наконечний В.Л. Словник підприємця. Київ: РВ ПС України НАН України, 1999. 207 с.
5. Савенко Н.В. Економічна сутність ефективності виробництва підприємства і аналіз підходів до її визначення / Н.В. Савенко // Інноваційна економіка. 2009. №2. – С. 153-162.
6. Макмиллан Р. Экономика. Москва: ПРИОР, 1998. 384 с.
7. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, практика, аналіз: монографія/ В.Г. Андрійчук// Київ: КНЕУ, 2005. – 292 с.
8. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник/А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк// Київ: Знання, 2007. – 1072 с.
9. Економічний довідник аграрника. – Держвидав. «Преса України», К. 2003. – 799 с.
10. Hrechko, A.V. and Hrechukhin, A.S. (2016), “Evaluating the effectiveness of the production activity of the enterprise”, *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 1, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua>, (Accessed 2 May 2019).
11. Мазур И. И. Эффективный менеджмент / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге; под общей ред. И.И. Мазура.– М.: Высшая школа, 2003. – 555с.

12. Касич А.О. Методичні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства / А.О. Касич, І.Г. Хіміч // Бізнес Інформ. – 2012. – № 12. – С. 176–179.
13. Оцінка фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://pidru4niki.com/1548062353108/finansi/otsinka_finansovogo_stanu_pidpriyemstva
14. Користувачі бухгалтерської інформації [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://stud.com.ua/23808/audit_ta_buhoblik/
15. Дробишева О. О. Особливості та класифікація факторів, що впливають на ефективність діяльності підприємства / О. О. Дробишева, А. В. Предеус // Запорізька державна інженерна академія – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.confcontact.com/2016-ekonomika-i-menedzhment/1_drobisheva.htm.
16. Швець Ю. О. Вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища на ефективність стратегічного управління оборотними коштами підприємств машинобудування [Електронний ресурс] / Ю. О. Швець // Запорізький національний університет. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vznu_eco_2016_1_5.pdf
17. Міокова Г. І. Фактори впливу на фінансову стійкість підприємства [Електронний ресурс] / Г. І. Міокова, К. В. Самсонова // Кіровоградський національний технічний університет. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <https://core.ac.uk/download/pdf/84825095.pdf>.
18. Савіна Г. Г. Фактори зовнішнього та внутрішнього впливу на рівень ефективності управління підприємством комплексу комунальних послуг [Електронний ресурс] / Г. Г. Савіна, Т. І. Скібіна // Херсонський економічно-правовий інститут. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5300>.
19. Кривешко О. В. Чинники формування конкурентоспроможності підприємств та кластерів / О. В. Кривешко, П. В. Сідун. – 2011. – С. 170-185.

20. Фактори впливу на виробничий потенціал підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://pidru4niki.com/1467042853561/ekonomika/faktori_vplivu_virobnichiy_potentsial_pidpriyemstva.
21. Мадрига Г. М. Теоретичні підходи до аналізу факторів впливу на ефективність діяльності малих підприємств / Г. М. Мадрига // Національний університет «Львівська політехніка». – 2012 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://ena.lp.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/ntb/17241/4-16-21.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
22. Шляхи підвищення та чинники зростання ефективності діяльності підприємства – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/17nebava_ekonomika_organizaciya_virobnichoyi_diyalnosti/143.htm.
23. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства/ О.В. Мец// Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2011. – 132 с.
24. Офіційний сайт ПАТ «Яготинський маслозавод» – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://milkalliance.com.ua>
25. Статут товариства ПАТ «Яготинський маслозавод» [Електронний ресурс]. – URL : <https://milkalliance.com.ua/company/inform/yagotinskij-maslozavod/>
26. Голосарій банківської термінології – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123417
27. Факторинг – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bitlex.ua/uk/blog/terms/post/factoryng>
28. АТ «ПУМБ» – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://retail.pumb.ua>
29. АТ – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: «Ощадбанк» <https://www.oschadbank.ua>
30. АТ комерційний банк «ПРИВАТБАНК» – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://privatbank.ua>

31. ТОВ «Факторинг Фінанс» – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://factoring-finance.com.ua>
32. АТ «Райффайзен Банк Аваль» – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.aval.ua>
33. Maksimov, A.A. [Human Resource Management in JSC “Kuznetsk Ferroalloys”]. Fundamental Methods, Models and Tools for Analysis and Data Processing in Information Systems of the Executive Bodies: Scientific Proceedings. Chelyabinsk, South Ural St. Univ. Publ., 2010, pp. 154–190. (in Russ.)
34. Loginovsky O.V., Maksimov A A. Upravlenie gruppoy predpriyatiy: uchebnoe posobie [Management of the Group of Enterprises: Textbook]. Chelyabinsk, South Ural St. Univ. Publ., 2008. 217 p
35. Оренда приміщення [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://100realty.ua/uk/object/375064463>.
36. Холодильна вітрина [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://holodmax.com.ua/>.
37. Холодильна камера [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: technoleader.com.ua.
38. Ваги [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: olx.ua.
39. Касовий апарат [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: olx.ua.
40. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
41. Интернет магазин [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://furshet.zakaz.ua>.
42. Интернет магазин [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://produktoff.com>.
43. Интернет магазин [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://megamarket.zakaz.ua>.

ДОДАТКИ
ДОДАТОК А
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2016 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	674	499	0
первісна вартість	1001	2141	2447	0
накопичена амортизація	1002	1467	1948	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2703	364	0
Основні засоби:	1010	162216	175456	0
первісна вартість	1011	283353	320012	0
знос	1012	121137	144556	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	6102	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	136	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	165729	182421	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	133603	104155	0
Виробничі запаси	1101	106045	56680	0
Незавершене виробництво	1102	2806	3885	0
Готова продукція	1103	10353	42338	0
Товари	1104	14399	1252	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	155329	212497	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3884	3675	0
з бюджетом	1135	51	951	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	902	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	137340	151493	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5772	5351	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	17455	34704	0
Готівка	1166	15	396	0
Рахунки в банках	1167	17440	34308	0

Витрати майбутніх періодів	1170	1161	419	0
Інші оборотні активи	1190	8133	7967	0
Усього за розділом II	1195	462728	521212	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	628457	703633	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3797	3797	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	4395	4395	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	2000	2000	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	197328	226316	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	207520	236508	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	199260	207018	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Усього за розділом II	1595	199260	207018	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	35341	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	69502	72125	0
за розрахунками з бюджетом	1620	17237	11435	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	1002	551	0
за розрахунками з оплати праці	1630	1916	2047	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	601	0
із внутрішніх розрахунків	1645	90942	162248	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	4321	4969	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1416	6131	0
Усього за розділом III	1695	221677	260107	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	628457	703633	0

ДОДАТОК Б

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2024684	1659649
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1521831)	(1271181)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	502853	388468
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	4568	6358
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(18457)	(15462)
Витрати на збут	2150	(268928)	(210096)
Інші операційні витрати	2180	(13132)	(22021)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	206904	147247
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	4289	2941
Інші доходи	2240	792	4537
Фінансові витрати	2250	(53774)	(60484)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(152)	(18797)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	158059	75444
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	28428	14699
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	129631	60745
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0

Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	129631	60745

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1409205	1152828
Витрати на оплату праці	2505	61650	52692
Відрахування на соціальні заходи	2510	13480	18281
Амортизація	2515	26299	28154
Інші операційні витрати	2520	253166	198611
Разом	2550	1763800	1450566

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	361592	361592
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	361592	361592
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	358.499	167.994
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	358.499	167.994
Дивіденди на одну просту акцію	2650	278.332	0

ДОДАТОК В
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	499	2498	0
первісна вартість	1001	2447	4587	0
накопичена амортизація	1002	1948	2089	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	364	336	0
Основні засоби:	1010	175456	214122	0
первісна вартість	1011	320012	384869	0
знос	1012	144556	170747	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	6102	77225	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	182421	294181	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	104155	122105	0
Виробничі запаси	1101	56680	51510	0
Незавершене виробництво	1102	3885	4279	0
Готова продукція	1103	42338	64448	0
Товари	1104	1252	1868	0
Поточні біологічні активи		0	0	0
Депозити перестрахування		0	0	0
Векселі одержані		0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	212497	285378	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3675	8154	0
з бюджетом	1135	951	24	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	902	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	151493	233296	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5351	418	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	34704	13430	0
Готівка	1166	396	14	0

Рахунки в банках	1167	34308	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	419	884	0
Інші оборотні активи	1190	7967	3087	0
Усього за розділом II	1195	521212	666776	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	703633	960957	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3797	3797	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	4395	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	2000	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	226316	397186	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	236508	400983	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	207018	201670	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Усього за розділом II	1595	207018	201670	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	75964	0
Поточна кредиторська заборгованість:	1610	0	0	0
за довгостроковими зобов'язаннями				
за товари, роботи, послуги	1615	72125	116092	0
за розрахунками з бюджетом	1620	11435	11153	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	8733	0
за розрахунками зі страхування	1625	551	841	0
за розрахунками з оплати праці	1630	2047	2918	0
за розрахунками з учасниками	1640	601	594	0
із внутрішніх розрахунків	1645	162248	124334	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	4969	5976	0
Інші поточні зобов'язання	1690	6131	20432	0
Усього за розділом III	1695	260107	358304	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	703633	960957	0

ДОДАТОК Г

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2017 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2706103	2024684
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2052854)	(1521831)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	653249	502853
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3220	4568
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(22668)	(18457)
Витрати на збут	2150	(363425)	(268928)
Інші операційні витрати	2180	(10940)	(13132)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	259436	206904
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	3382	4289
Інші доходи	2240	619	792
Фінансові витрати	2250	(62046)	(53774)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(688)	(152)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	200703	158059
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	36180	28428
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	164523	129631
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0

Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	164523	129631

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1763122	1409205
Витрати на оплату праці	2505	74980	61650
Відрахування на соціальні заходи	2510	16408	13480
Амортизація	2515	27668	26299
Інші операційні витрати	2520	343904	253166
Разом	2550	2226082	1763800

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	361592	361592
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	361592	361592
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	358.499
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	358.499
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	278.332

ДОДАТОК Д
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	216956	288984	0
первісна вартість	1011	389792	497008	0
знос	1012	172836	208024	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	0	0	0
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств				
інші фінансові інвестиції	1035	77225	77225	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	294181	366209	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	122105	111350	0
Виробничі запаси	1101	51510	70728	0
Незавершене виробництво	1102	4279	6042	0
Готова продукція	1103	64448	30856	0
Товари	1104	1868	3724	0
Поточні біологічні активи		0	0	0
Депозити перестрахування		0	0	0
Векселі одержані		0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	285378	315882	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130	8154	8745	0
за виданими авансами				
з бюджетом	1135	24	37	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0		0
з нарахованих доходів	1140	0		0
із внутрішніх розрахунків	1145	233296	380464	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	418	913	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	13430	33152	0
Готівка	1166	14	23	0

Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	884	187	0
Інші оборотні активи	1190	3087	1011	0
Усього за розділом II	1195	666776	851741	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	960957	1217950	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3797	3797	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	397186	450918	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	400983	454715	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	201670	163493	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Усього за розділом II	1595	201670	163493	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	75964	154819	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0		0
за товари, роботи, послуги	1615	116092	155939	0
за розрахунками з бюджетом	1620	11153	13066	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	8733	9087	0
за розрахунками зі страхування	1625	841	1266	0
за розрахунками з оплати праці	1630	2918	4645	0
за розрахунками з учасниками	1640	594	1789	0
із внутрішніх розрахунків	1645	124334	215919	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	5976	9567	0
Інші поточні зобов'язання	1690	20432	42732	0
Усього за розділом III	1695	358304	599742	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	960957	1217950	0

ДОДАТОК Е

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2018 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3201672	2706103
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2342351)	(2052854)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	859321	653249
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	5034	3220
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(26531)	(22668)
Витрати на збут	2150	(446501)	(363425)
Інші операційні витрати	2180	(23454)	(10940)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	367869	259436
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	5477	3382
Інші доходи	2240	116	619
Фінансові витрати	2250	(62482)	(62046)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(1421)	(688)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	309559	200703
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	55827	36180
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	253732	164523
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0

Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	253732	164523

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1944364	1763122
Витрати на оплату праці	2505	109285	74980
Відрахування на соціальні заходи	2510	23122	16408
Амортизація	2515	37373	27668
Інші операційні витрати	2520	417386	343904
Разом	2550	2531530	2226082

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

ДОДАТОК Є
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	288984	299742	0
первісна вартість	1011	497008	555394	0
знос	1012	208024	255652	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	0	0	0
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств				
інші фінансові інвестиції	1035	77225	77225	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	115	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	23633	0
Усього за розділом I	1095	366209	400715	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	111350	106923	0
Виробничі запаси	1101	70728	68487	0
Незавершене виробництво	1102	6042	4990	0
Готова продукція	1103	30856	30989	0
Товари	1104	3724	2457	0
Поточні біологічні активи		0		0
Депозити перестрахування		0		0
Векселі одержані		0		0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	315882	414886	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130	8745	8394	0
за виданими авансами				
з бюджетом	1135	37	13105	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0		0
з нарахованих доходів	1140	0		0
із внутрішніх розрахунків	1145	380464	386072	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	913	7416	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	33152	19270	0
Готівка	1166	23	19	0

Рахунки в банках	1167	0	19251	0
Витрати майбутніх періодів	1170	187	197	0
Інші оборотні активи	1190	1011	130	0
Усього за розділом II	1195	851741	956393	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	1217950	1357108	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3797	3797	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	450918	524553	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	454715	528350	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	163493	219143	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Усього за розділом II	1595	163493	219143	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	154819	129238	0
Поточна кредиторська заборгованість:	1610	0	6225	0
за довгостроковими зобов'язаннями				
за товари, роботи, послуги	1615	155939	172321	0
за розрахунками з бюджетом	1620	13066	14344	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	9087	2807	0
за розрахунками зі страхування	1625	1266	1486	0
за розрахунками з оплати праці	1630	4645	5293	0
за розрахунками з учасниками	1640	1789	2988	0
із внутрішніх розрахунків	1645	215919	208694	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	9567	14599	0
Інші поточні зобов'язання	1690	42732	54427	0
Усього за розділом III	1695	599742	609615	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	1217950	1357108	0

ДОДАТОК 3

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2019 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3495741	3201672
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2566752)	(2342351)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	928989	859321
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	5869	5034
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(33139)	(26531)
Витрати на збут	2150	(581379)	(446501)
Інші операційні витрати	2180	(22961)	(23454)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	297379	367869
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	3503	5477
Інші доходи	2240	19	116
Фінансові витрати	2250	(79520)	(62482)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(3)	(1421)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	221378	309559
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	36637	55827
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	184741	253732
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0

Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	184741	253732

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	2068674	1944364
Витрати на оплату праці	2505	147942	109285
Відрахування на соціальні заходи	2510	29646	23122
Амортизація	2515	56513	37373
Інші операційні витрати	2520	545613	417386
Разом	2550	2848388	2531530

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

ДОДАТОК И

Кредитний калькулятор ПУМБ

Процентна ставка: 15% Сума кредиту: 332 020 грн.

Метод погашення кредиту – стандартний

Місяць	Заборгованість за кредитом	Погашення кредиту	Відсотки за кредитом	Виплати в місяць
1	332020.00	13834.20	4150.30	17984.50
2	318185.80	13834.20	3977.40	17811.60
3	304351.60	13834.20	3804.40	17638.60
4	290517.40	13834.20	3631.50	17465.70
5	276683.20	13834.20	3458.60	17292.80
6	262849.00	13834.20	3285.70	17119.90
7	249014.80	13834.20	3112.70	16946.90
8	235180.60	13834.20	2939.80	16774.00
9	221346.40	13834.20	2766.90	16601.10
10	207512.20	13834.20	2594.00	16428.20
11	193678.00	13834.20	2421.00	16255.20
12	179843.80	13834.20	2248.10	16082.30
13	166009.60	13834.20	2075.20	15909.40
14	152175.40	13834.20	1902.20	15736.40
15	138341.20	13834.20	1729.30	15563.50
16	124507.00	13834.20	1556.40	15390.60
17	110672.80	13834.20	1383.50	15217.70
18	96838.60	13834.20	1210.50	15044.70
19	83004.40	13834.20	1037.60	14871.80
20	69170.20	13834.20	864.70	14698.90
21	55336.00	13834.20	691.70	14525.90
22	41501.80	13834.20	518.80	14353.00
23	27667.60	13834.20	345.90	14180.10
24	13833.40	13833.40	173.00	14006.40
Разом		332020.00	51879.20	383899.20

Метод погашення кредиту – ануїтет

Місяць	Заборгованість за кредитом	Погашення кредиту	Відсотки за кредитом	Виплати в місяць
1	332020.00	11948.29	4150.25	16098.54
2	320071.71	12097.64	4000.90	16098.54
3	307974.07	12248.86	3849.68	16098.54
4	295725.21	12401.97	3696.57	16098.54
5	283323.24	12557.00	3541.54	16098.54
6	270766.24	12713.96	3384.58	16098.54
7	258052.28	12872.89	3225.65	16098.54
8	245179.39	13033.80	3064.74	16098.54
9	232145.59	13196.72	2901.82	16098.54
10	218948.87	13361.68	2736.86	16098.54
11	205587.19	13528.70	2569.84	16098.54
12	192058.49	13697.81	2400.73	16098.54
13	178360.68	13869.03	2229.51	16098.54
14	164491.65	14042.39	2056.15	16098.54
15	150449.26	14217.92	1880.62	16098.54
16	136231.34	14395.65	1702.89	16098.54
17	121835.69	14575.59	1522.95	16098.54
18	107260.10	14757.79	1340.75	16098.54
19	92502.31	14942.26	1156.28	16098.54
20	77560.05	15129.04	969.50	16098.54
21	62431.01	15318.15	780.39	16098.54
22	47112.86	15509.63	588.91	16098.54
23	31603.23	15703.50	395.04	16098.54
24	15899.73	15899.73	198.75	16098.48
Разом		332020.00	54344.90	386364.90

Кредитний калькулятор Ощадбанк

Процентна ставка: 12,25% Сума кредиту: 332 020 грн.

Метод погашення кредиту – стандартний

Місяць	Заборгованість за кредитом	Погашення кредиту	Відсотки за кредитом	Виплати в місяць
1	332020.00	13834.20	3389.40	17223.60
2	318185.80	13834.20	3248.20	17082.40
3	304351.60	13834.20	3107.00	16941.20
4	290517.40	13834.20	2965.70	16799.90
5	276683.20	13834.20	2824.50	16658.70
6	262849.00	13834.20	2683.30	16517.50
7	249014.80	13834.20	2542.10	16376.30
8	235180.60	13834.20	2400.90	16235.10
9	221346.40	13834.20	2259.60	16093.80
10	207512.20	13834.20	2118.40	15952.60
11	193678.00	13834.20	1977.20	15811.40
12	179843.80	13834.20	1836.00	15670.20
13	166009.60	13834.20	1694.70	15528.90
14	152175.40	13834.20	1553.50	15387.70
15	138341.20	13834.20	1412.30	15246.50
16	124507.00	13834.20	1271.10	15105.30
17	110672.80	13834.20	1129.80	14964.00
18	96838.60	13834.20	988.60	14822.80
19	83004.40	13834.20	847.40	14681.60
20	69170.20	13834.20	706.20	14540.40
21	55336.00	13834.20	564.90	14399.10
22	41501.80	13834.20	423.70	14257.90
23	27667.60	13834.20	282.50	14116.70
24	13833.40	13833.40	141.30	13974.70
Разом		332020.00	42368.30	374388.30

Метод погашення кредиту – анuitет

Місяць	Заборгованість за кредитом	Погашення кредиту	Відсотки за кредитом	Виплати в місяць
1	332020.00	12278.76	3389.37	15668.13
2	319741.24	12404.10	3264.03	15668.13
3	307337.14	12530.73	3137.40	15668.13
4	294806.41	12658.65	3009.48	15668.13
5	282147.76	12787.87	2880.26	15668.13
6	269359.89	12918.41	2749.72	15668.13
7	256441.48	13050.29	2617.84	15668.13
8	243391.19	13183.51	2484.62	15668.13
9	230207.68	13318.09	2350.04	15668.13
10	216889.59	13454.05	2214.08	15668.13
11	203435.54	13591.39	2076.74	15668.13
12	189844.15	13730.14	1937.99	15668.13
13	176114.01	13870.30	1797.83	15668.13
14	162243.71	14011.89	1656.24	15668.13
15	148231.82	14154.93	1513.20	15668.13
16	134076.89	14299.43	1368.70	15668.13
17	119777.46	14445.40	1222.73	15668.13
18	105332.06	14592.87	1075.26	15668.13
19	90739.19	14741.83	926.30	15668.13
20	75997.36	14892.32	775.81	15668.13
21	61105.04	15044.35	623.78	15668.13
22	46060.69	15197.93	470.20	15668.13
23	30862.76	15353.07	315.06	15668.13
24	15509.69	15509.69	158.33	15668.02
Разом		332020.00	44015.01	376035.01

Кредитний калькулятор Приватбанк

Процентна ставка: 13% Сума кредиту: 332 020 грн.

Метод погашення кредиту – стандартний

Місяць	Заборгованість за кредитом	Погашення кредиту	Відсотки за кредитом	Виплати в місяць
1	332020.00	13834.20	3596.90	17431.10
2	318185.80	13834.20	3447.10	17281.30
3	304351.60	13834.20	3297.20	17131.40
4	290517.40	13834.20	3147.30	16981.50
5	276683.20	13834.20	2997.50	16831.70
6	262849.00	13834.20	2847.60	16681.80
7	249014.80	13834.20	2697.70	16531.90
8	235180.60	13834.20	2547.80	16382.00
9	221346.40	13834.20	2398.00	16232.20
10	207512.20	13834.20	2248.10	16082.30
11	193678.00	13834.20	2098.20	15932.40
12	179843.80	13834.20	1948.40	15782.60
13	166009.60	13834.20	1798.50	15632.70
14	152175.40	13834.20	1648.60	15482.80
15	138341.20	13834.20	1498.70	15332.90
16	124507.00	13834.20	1348.90	15183.10
17	110672.80	13834.20	1199.00	15033.20
18	96838.60	13834.20	1049.10	14883.30
19	83004.40	13834.20	899.30	14733.50
20	69170.20	13834.20	749.40	14583.60
21	55336.00	13834.20	599.50	14433.70
22	41501.80	13834.20	449.70	14283.90
23	27667.60	13834.20	299.80	14134.00
24	13833.40	13833.40	149.90	13983.30
Разом		332020.00	44962.20	376982.20

Метод погашення кредиту – анuitет

Місяць	Заборгованість за кредитом	Погашення кредиту	Відсотки за кредитом	Виплати в місяць
1	332020.00	12187.96	3596.88	15784.84
2	319832.04	12319.99	3464.85	15784.84
3	307512.05	12453.46	3331.38	15784.84
4	295058.59	12588.37	3196.47	15784.84
5	282470.22	12724.75	3060.09	15784.84
6	269745.47	12862.60	2922.24	15784.84
7	256882.87	13001.94	2782.90	15784.84
8	243880.93	13142.80	2642.04	15784.84
9	230738.13	13285.18	2499.66	15784.84
10	217452.95	13429.10	2355.74	15784.84
11	204023.85	13574.58	2210.26	15784.84
12	190449.27	13721.64	2063.20	15784.84
13	176727.63	13870.29	1914.55	15784.84
14	162857.34	14020.55	1764.29	15784.84
15	148836.79	14172.44	1612.40	15784.84
16	134664.35	14325.98	1458.86	15784.84
17	120338.37	14481.17	1303.67	15784.84
18	105857.20	14638.05	1146.79	15784.84
19	91219.15	14796.63	988.21	15784.84
20	76422.52	14956.93	827.91	15784.84
21	61465.59	15118.96	665.88	15784.84
22	46346.63	15282.75	502.09	15784.84
23	31063.88	15448.31	336.53	15784.84
24	15615.57	15615.57	169.17	15784.74
Разом		332020.00	46816.06	378836.06